

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY PIETROWICE WIELKIE

ZAMAWIAJĄCY:

**URZĄD GMINY PIETROWICE WIELKIE
UL. SZKOLNA 5
47-480 PIETROWICE WIELKIE**

WYKONAWCA:

**GRUPA BST SP. Z O.O.
UL. MIECZYKÓW 12,
40-748 KATOWICE**

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	6
3.	Ogólna charakterystyka Gminy Pietrowice Wielkie.....	7
4.	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	15
4.1.	Obszar rewitalizacji	16
4.2.	Podobszar I – Pietrowice Wielkie II	31
4.3.	Podobszar II – Kornice	35
4.4.	Podobszar III – Krowiarki	39
4.5.	Potrzeby rewitalizacyjne.....	43
5.	Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji	44
6.	Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych	44
7.	Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji.....	46
7.1.	Strategia Rozwoju Gminy Pietrowice Wielkie	46
7.2.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie	46
7.3.	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pietrowice Wielkie.....	48
7.4.	Program Rozwoju Powiatu Raciborskiego	50
7.5.	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego.....	52
7.6.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	53
8.	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	55
8.1.	Założenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	55
8.2.	Lista przedsięwzięć podstawowych	59
8.3.	Zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć	78
9.	Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań	79
9.1.	Zasada kompleksowości.....	79
9.2.	Zasada koncentracji interwencji.....	79
9.3.	Zasada komplementarności	80
9.4.	Podsumowanie	85
10.	Szacunkowe ramy finansowe	88
11.	Mechanizmy włączenia interesariuszy	90

11.1.	Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR.....	90
11.2.	Sposób włączenia interesariuszy w procesie wdrażania GPR.....	93
12.	System realizacji gminnego programu rewitalizacji	95
12.1.	System zarządzania realizacją GPR.....	95
12.2.	System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR	97
12.3.	Niezbędne zmiany w uchwałach	101
13.	Ocena oddziaływania na środowisko	103
14.	Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.....	104
15.	Spis map, rysunków i wykresów.....	105
16.	Spis tabel	106

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie został przygotowany w celu szczegółowego określenia potrzeb związanych z odnową obszarów zdegradowanych w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym. Dokument ten umożliwia właściwe ukierunkowanie środków finansowych na działania naprawcze i rozwojowe.

Program stanowi wieloletni plan inwestycyjny obejmujący przedsięwzięcia w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Został on opracowany zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Prace nad dokumentem zostały poprzedzone uchwałami Rady Gminy Pietrowice Wielkie: nr XVI/160/2025 z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz nr XVII/166/2025 z dnia 11 lipca 2025 r. dotyczącą przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie.

Opracowanie programu przebiegało w trzech etapach: analizy, diagnozy oraz projektowania. W ramach diagnozy wykorzystano najnowsze dostępne dane statystyczne, które pozwoliły na precyzyjne wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie. Analiza zjawisk kryzysowych, stanowiąca istotny element procesu, była podstawą do sformułowania celów i działań przewidzianych w gminnym programie rewitalizacji.

Szczególną uwagę zwrócono na zgodność programu z dokumentami strategicznymi gminy. Kluczową rolę w jego przygotowaniu odegrał szeroki proces partycypacji społecznej, obejmujący konsultacje, badania ankietowe czy też warsztaty. W przedsięwzięciach tych uczestniczyli mieszkańcy – w szczególności osoby zamieszkujące obszary rewitalizacji – a także przedstawiciele Urzędu Gminy w Pietrowicach Wielkich.

2. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przyjęto definicję rewitalizacji określoną w *ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, zgodnie z którą **rewitalizacja oznacza kompleksowy proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego** poprzez wzajemnie powiązane działania obejmujące aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe. Działania te mają na celu integrację interwencji na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, są prowadzone w sposób zaplanowany i skoncentrowany terytorialnie w ramach programów rewitalizacji. Kluczowym założeniem rewitalizacji jest optymalne wykorzystanie specyficznych cech danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów, w tym także walorów kulturowych. Jest to proces długofalowy, angażujący różne grupy interesariuszy – m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości i organy administracji publicznej – przy aktywnym udziale społeczności lokalnej.¹

Stan kryzysowy charakteryzuje obszary, na których skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne – w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; w przypadku występowania co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk²:

- **gospodarczych** – w szczególności niskiego poziomu przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, stanu środowiska;
- **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
- **technicznej** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

² Ibidem

3. Ogólna charakterystyka Gminy Pietrowice Wielkie

Położenie

Gmina Pietrowice Wielkie położona jest w województwie śląskim, w powiecie raciborskim. Powierzchnia gminy wynosi 68 km². Do gminy należy 11 sołectw: Amandów, Krowiarki, Maków, Pawłów, Żerdziny, Kornice, Cyprzanów, Lekartów, Samborowice, Gródczanki, Pietrowice Wielkie. Siedzibą gminy są Pietrowice Wielkie. Sąsiednimi gminami są natomiast Baborów i Kietrz (od zachodu), Krzanowice, Racibórz oraz Rudnik (od wschodu). Gmina sąsiaduje również z Czechami (od południa). Większość terenu gminy stanowią użytki rolne. Przez teren gminy przepływają dwie rzeki: Psina oraz Troja.

Mapa 1. Gmina Pietrowice Wielkie oraz jej położenie na tle powiatu raciborskiego

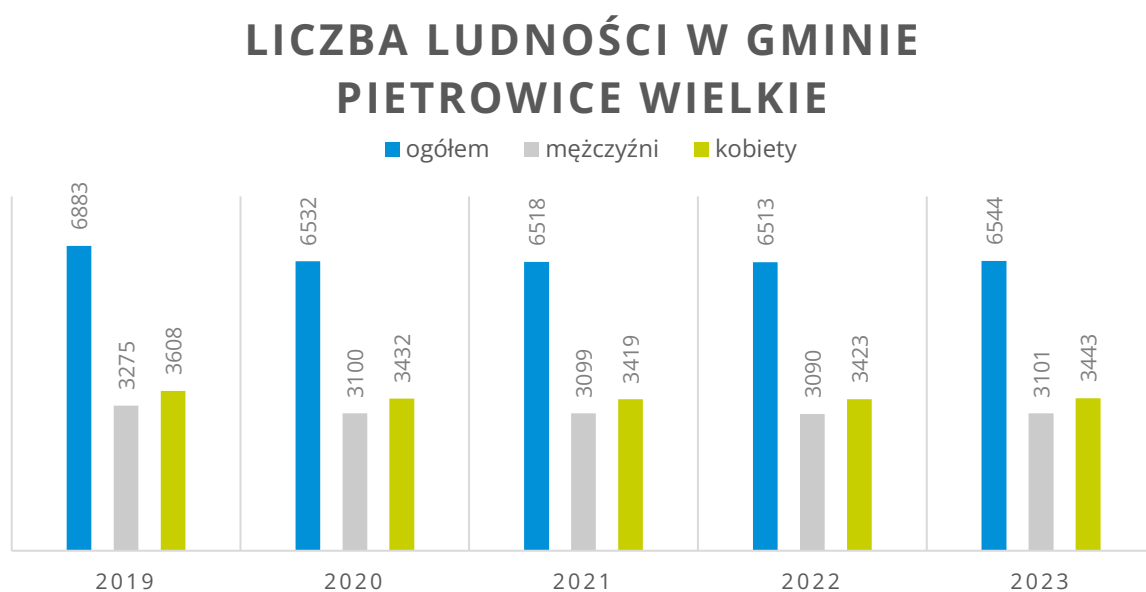

Źródło: gpwik.pl, wikipedia.pl

Uwarunkowania demograficzne

Powołując się na dane Głównego Urzędu Statystycznego, gminę Pietrowice Wielkie w 2023 roku zamieszkiwało 6 544 mieszkańców. Gęstość zaludnienia osiągnęła wówczas wartość 96 osób na 1 km². Liczba ludności zmniejszała się niemalże przez cały analizowany okres (tj. od 2019 do 2022), z wyjątkiem 2023 roku, gdy odnotowano wzrost (o 31 osób). Liczba mężczyzn w 2023 roku wynosiła 3 101 (47,38% ogółu mieszkańców gminy), a liczba kobiet – 3 443 (52,62%). Współczynnik feminizacji wynosił 111, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W okresie 2019-2023 liczba urodzeń żywych w gminie Pietrowice Wielkie wahała się bez wyraźnego trendu. Najmniejszą liczbę urodzeń żywych odnotowano w 2022 roku (32), a największą – w 2021 roku (55). Z kolei liczba zgonów w gminie wzrosła w 2020 roku, by następnie systematycznie się zmniejszać – to mogło być spowodowane trwającą wówczas pandemią COVID-19. W całym okresie objętym analizą przyrost naturalny był ujemny.

Tabela 1. Ruch naturalny ogółem w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	Polska 2023
Liczba ludności	6 883	6 532	6 518	6 513	6 544	37 636 510
Urodzenia żywe	51	45	55	32	54	272 451
Zgony ogółem	64	84	70	69	61	409 036
Przyrost naturalny	-13	-39	-15	-37	-7	-136 585
Urodzenia żywe na 1000 ludności	7,38	6,88	8,45	4,92	8,27	7,23
Zgony na 1000 ludności	9,26	12,85	10,76	10,61	9,34	10,85
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-1,88	-5,97	-2,30	-5,69	-1,07	-3,62

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W całym okresie przyrost naturalny w gminie Pietrowice Wielkie był ujemny, a zatem rokrocznie liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń żywych. Podobne tendencje odnotowano zarówno w skali regionu, jak i całej Polski.

Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Pietrowice Wielkie, województwie śląskim oraz kraju w latach 2019-2023

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Polska	-34 755	-122 046	-188 006	-143 316	-136 585
Województwo śląskie	-11 258	-21 903	-31 416	-25 097	-24 082
Gmina Pietrowice Wielkie	-13	-39	-15	-37	-7

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W okresie 2019-2023 udział ludności w wieku produkcyjnym wśród ogółu mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie stopniowo malał (spadek o blisko 4 p.p.). Jednocześnie na przestrzeni analizowanych lat udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 2 p.p. Struktura mieszkańców gminy w 2023 roku według grup wieku przedstawiała się następująco:

- 60,8% mieszkańców było w wieku produkcyjnym (z czego kobiety stanowiły 48,00%);
- 22,0% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym (z czego kobiety stanowiły 66,97%);
- 17,3% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym (z czego kobiety stanowiły 50,49%).

Tabela 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	Polska 2023
Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	15,9	17,1	17,1	17,0	17,3	18,2
Udział % osób w wieku produkcyjnym	64,2	62,4	62,2	61,7	60,8	58,4
Udział % osób w wieku poprodukcyjnym	20,0	20,5	20,7	21,3	22,0	23,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Niemalże w całym analizowanym okresie w gminie Pietrowice Wielkie saldo migracji było dodatnie, a zatem liczba zameldowań była wyższa niż liczba wymeldowań. Wyjątek stanowił 2021 rok – wówczas wskaźnik ten przyjął wartość ujemną, najmniej korzystną na tle pozostałych lat (-2). Najwyższą wartość salda migracji w gminie Pietrowice Wielkie odnotowano natomiast w 2020 roku (34).

Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Zameldowania ogółem	84	89	80	81	85
Wymeldowania ogółem	71	55	82	70	57
Saldo migracji	13	34	-2	11	28

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Edukacja i opieka nad dziećmi

W okresie do 2020 roku w gminie Pietrowice Wielkie nie było dostępu do opieki wczesnodziecięcej. Formy takiej opieki były dostępne od 2021 roku i wówczas objęto nimi 15 dzieci. W kolejnych dwóch latach wzrosła liczba dzieci objętych opieką – w 2023 roku stanowiły one 45% spośród ogółu dzieci w wieku do lat 3 w gminie Pietrowice Wielkie.

Tabela 5. Liczba/udział dzieci objętych opieką w żłobkach w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Dzieci w wieku do 3 lat ogółem	168	165	173	141	149
Dzieci objęte opieką w żłobkach	0	0	15	22	67
Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	0,0	0,0	8,7	15,6	45,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W 2023 roku w gminie funkcjonowało 5 placówek przedszkolnych oraz 4 szkoły podstawowe. Na przestrzeni badanych lat liczba szkół pozostała niezmienna, ale liczba przedszkoli zwiększyła się (1 placówka więcej). Zauważalny jest ciągły wzrost liczby dzieci w przedszkolach (o 45 więcej). W szkołach liczba uczniów rosła aż do 2021 roku, by w kolejnych latach stopniowo się zmniejszać.

Tabela 6. Liczba przedszkoli i szkół wraz z liczbą dzieci/uczniów w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Przedszkola	4	4	4	5	5
Liczba dzieci w przedszkolach	230	236	243	265	275
Szkoły podstawowe	4	4	4	4	4
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	481	486	506	486	463

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Gospodarka i rynek pracy

W latach 2019-2023 w gminie Pietrowice Wielkie stopniowo rosła liczba podmiotów gospodarczych. W 2023 roku ich liczba wynosiła 499 (wzrost o 50 podmiotów względem roku bazowego). Większość firm stanowią mikroprzedsiębiorstwa (95,2%), a małe podmioty mają

znacznie mniejszy udział wśród ogółu (4,2%). Ponadto w gminie w całym okresie funkcjonowały 3 średnie przedsiębiorstwa.

Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych według klas wielkości w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Ogółem	449	462	480	497	499
0-9 pracowników (mikro)	422	435	453	470	475
10-49 pracowników (małe)	24	24	24	24	21
50-249 pracowników (średnie)	3	3	3	3	3
250 i więcej pracowników (duże)	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W 2023 roku w gminie Pietrowice Wielkie funkcjonowało 6 spółdzielni, 2 fundacje oraz 26 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych. Liczba fundacji na przestrzeni analizowanego okresu pozostawała niezmienną, podczas gdy zmiany odnotowano w przypadku liczby spółdzielni (spadek o 3) oraz stowarzyszeń (wzrost o 3).

Tabela 8. Liczba spółdzielni, fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Spółdzielnie	9	8	8	7	6
Fundacje	2	2	2	2	2
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	23	23	23	24	26

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W analizowanym okresie w gminie Pietrowice Wielkie wzrost liczby osób bezrobotnych odnotowano wyłącznie w 2020 roku, co może wynikać z panującej wówczas pandemii COVID-19. W kolejnych latach liczba osób bezrobotnych stopniowo malała – w 2023 roku odnotowano 43 osoby bezrobotne. W całym okresie liczba bezrobotnych kobiet przewyższała liczbę bezrobotnych mężczyzn.

Tabela 9. Informacje o bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Bezrobotni	72	86	82	64	43
Bezrobotni mężczyźni	24	37	32	21	15
Udział bezrobotnych mężczyzn (%) wśród osób w wieku produkcyjnym	1,1	1,8	1,5	1,0	0,7
Bezrobotne kobiety	48	49	50	43	28

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Udział bezrobotnych kobiet (%) wśród osób w wieku produkcyjnym	2,2	2,5	2,6	2,2	1,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Pomoc społeczna i opieka zdrowotna

W gminie Pietrowice Wielkie w okresie od 2019 do 2022 roku zmniejszyła się liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (z 51 do 30). Szczegółowe dane dotyczące liczby gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 10. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
Ogółem	51	50	42	30	-
Poniżej kryterium dochodowego	23	22	24	30	-
Powyżej kryterium dochodowego	28	28	18	0	-
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
Ogółem	98	85	74	55	-
Poniżej kryterium dochodowego	45	45	41	55	-
Powyżej kryterium dochodowego	53	40	33	0	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W analizowanym okresie liczba aptek w gminie Pietrowice Wielkie zmniejszyła się – obecnie funkcjonuje tam jedna apteka. Ponadto odnotowano spadek porad lekarskich udzielonych zarówno w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, jak i w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

Tabela 11. Podstawowa opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Apteki ogólnodostępne	2	2	2	1	1
Porady lekarskie - ogółem (ambulatoryjna opieka zdrowotna)	26 609	24 188	23 331	23 614	20 823
Porady lekarskie - ogółem (podstawowa opieka zdrowotna)	24 441	22 648	22 377	23 066	20 327

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Infrastruktura

W gminie Pietrowice Wielkie w okresie 2019-2023 zmianie uległa liczba przystanków autobusowych. Po 2020 roku ich liczba zwiększyła się o 1 (z 34 do 35).

W przypadku dróg rowerowych, w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego nie ma dokładnych informacji co do ich długości. Z oficjalnej strony internetowej gminy Pietrowice Wielkie wynika, że na jej terenie istnieje 18 km tras rowerowych.

Tabela 12. Liczba przystanków autobusowych oraz długość dróg dla rowerów w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba przystanków autobusowych	34	34	35	35	35
Długość dróg rowerowych [km]	-	-	-	-	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W gminie Pietrowice Wielkie w okresie od 2019 do 2023 roku zwiększyła się liczba budynków mieszkalnych (z 1 735 do 1 802, tj. o 67) oraz mieszkań (z 1 985 do 2 073, tj. o 88).

Odnotowano ponadto wzrost powierzchni użytkowej mieszkań oraz wzrost odsetka mieszkań wyposażonych w poszczególne instalacje techniczno-sanitarne (szczególnie gaz sieciowy – wzrost o 8,2 p.p.).

Tabela 13. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Budynki mieszkalne	1 735	1 760	1 785	1 791	1 802
Mieszkania ogółem	1 985	2 033	2 045	2 056	2 073
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – wodociągi	97,6	97,4	97,4	97,4	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – ustęp spłukiwany	93,6	95,0	95,0	95,1	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – łazienka	90,7	92,8	92,8	92,9	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – centralne ogrzewanie	85,3	83,6	83,7	83,8	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – gaz sieciowy	4,9	8,8	10,8	13,1	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	206 477	215 572	217 522	219 083	221 784

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Walory turystyczne i krajobrazowe

Do walorów turystycznych gminy Pietrowice Wielkie należy zaliczyć przede wszystkim następujące obiekty:

- **Kościółek pw. Św. Krzyża** znajdujący się na skraju Pietrowic Wielkich, przy drodze do Gródczanek. Wzniesiony w 1667 roku, a poszerzony do obecnych kształtów w połowie XVIII w. Od setek lat Św. Krzyż to znane na Śląsku miejsce pielgrzymkowe.
- **Pałac w Krowiarkach** zbudowany około 1800 roku. W II połowie XIX w. zyskał neorenesansowy i neobarokowy wygląd. Kiedy w 1892 roku spłonęło północne drewniane skrzydło, na jej miejsce wzniesiono nowe dwupiętrowe skrzydło w stylu secesyjnym.
- **Kościół w Pietrowicach Wielkich** zbudowany w XVI wieku, a rozbudowany w 1822 i 1935 roku. Z pierwotnego kościoła gotyckiego zachowały się od zachodu trzy przęsła. Wieża została wzniesiona w 1822 roku. W kościele znajdują się obrazy z drugiej połowy XVIII wieku, rzeźby barokowe oraz żeliwna płyta nagrobna z 1843 roku.
- **Kościół w Makowie** usytuowany na wzniesieniu w centrum wsi, zbudowany w latach 1777-1788 pod kierunkiem mistrza Franciszka Bolika z Raciborza, na miejscu poprzedniego z 1613 roku. Przy kościele znajduje się cmentarz o powierzchni około 0,4 ha, gdzie zachowały się kamienne krzyże nagrobne z końca XIX wieku.
- **Kościół w Cyprzanowie**, który na początku był skromną budowlą z drewna. W 1688 roku został rozbudowany, ale niestety całkowicie spłonął w roku 1861. W latach 1865-1868 w miejscu pogorzeliska zbudowano nowy, murowany kościół.
- **Kościół w Pawłowie** zbudowany w latach 1907-1908 na miejscu drewnianego kościoła Matki Bożej przeniesionego z Raciborza w 1727 roku. Neogotycki, murowany. W czasie wojny kościół znacznie ucierpiał – odrestaurowano go w 1945 roku.
- **Kościół w Samborowicach** zbudowany w latach 1931-1933 w stylu neobarokowym. W czasie wojny został uszkodzony, odbudowano go w 1947 roku.
- **Kościół w Krowiarkach** wybudowany w 1223 roku i następnie przebudowany w 1447 roku. został przebudowany. Jest on wybudowany w stylu neogotyckim. Wieża kościelna została zniszczona w 1945 roku.

Atrakcje turystyczne stanowią także park krajobrazowy oraz wieża widokowa:

- **Park krajobrazowy** przy pałacu w Krowiarkach, założony w XVII., o powierzchni ok. 7 ha, znajdują się w nim liczne okazy starodrzewia i drzew egzotycznych, np. żywotnik olbrzymi. Park kryje neoklasycystyczne mauzoleum rodowe Donnersmarcków z ok. 1870 r.
- **Wieża widokowa** przy drewnianym kościółku św. Krzyża. Położona 230,17 m n.p.m., jej wysokość łącznie z krzyżem to 22,83 m. Na pamiątkę 100-lecia odzyskania niepodległości na szczyt wieży prowadzi 100 schodków. Jest to kolejny obiekt na szlaku wież i platform widokowych górnej Odry, z którego przy dobrej pogodzie pięknie widać Bramę Morawską.

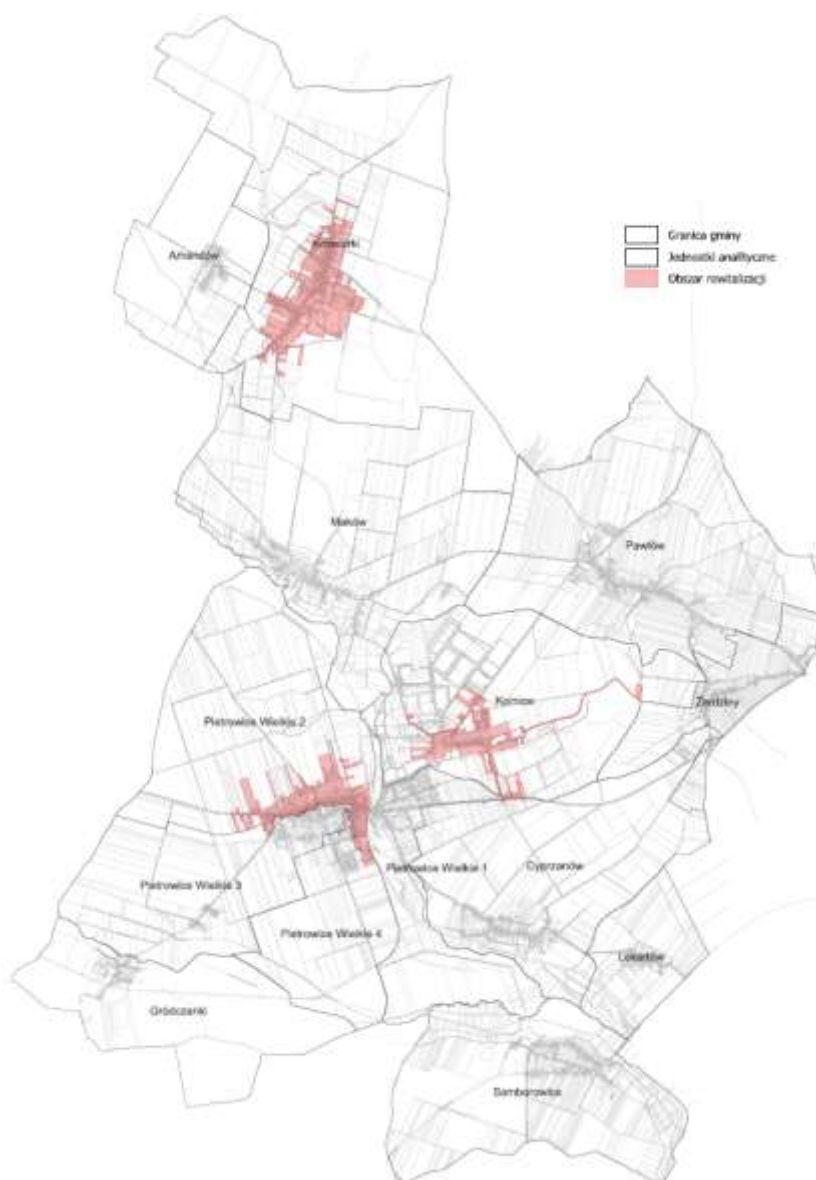
Na terenie gminy Pietrowice Wielkie istnieje jeden pomnik przyrody – pojedynczy okaz żywotnika w Krowiarkach, przy ul. Zamkowej.

4. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie został przyjęty uchwałą nr XVI/160/2025 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie.

Głównym założeniem delimitacji obszaru rewitalizacji było wskazanie obszaru, na którym występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk oraz identyfikacja jego potencjałów. Na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wyznaczono w Gminie Pietrowice Wielkie obszar rewitalizacji, który obejmuje: jednostki analityczne w obrębie gminy, a mianowicie Pietrowice Wielkie II, Kornice oraz Krowiarki, przy czym ograniczono je wyłącznie do obszarów zamieszkałych.

Rysunek 1. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie

Źródło: „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie”

Celem niniejszej pogłębionej diagnozy jest kompleksowa analiza negatywnych zjawisk zachodzących na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem potrzeb rewitalizacyjnych oraz potencjałów obszaru. Pogłębioną diagnozę oparto na analizie wskaźnikowej, analizie danych zastanych oraz na badaniu ilościowym zrealizowanym na grupie interesariuszy procesu rewitalizacji. Należy podkreślić, że badanie ilościowe odnosiło się do całego obszaru rewitalizacji.

W dalszej części tego rozdziału przedstawiono analizę obszaru rewitalizacji – poszczególne jego elementy: analizę danych zastanych (tj. ogólnego opisu obszaru rewitalizacji), analizę wskaźnikową przy wykorzystaniu danych statystycznych (w tym również wykorzystanych podczas etapu diagnozowania) oraz wyniki badania ilościowego. Podobnie jak na etapie wyznaczania granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, analizy prowadzono w oparciu o pięć sfer: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Pozwoliło to na wskazanie wszystkich problemów, określenie potrzeb rewitalizacyjnych, jak i potencjałów podobszarów rewitalizacji.

4.1. Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji zamieszkuje 1 837 osób, co stanowi 28,56% ogółu populacji Gminy Pietrowice Wielkie. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 192,27 ha, co stanowi 2,83% ogółu powierzchni gminy.

Tabela 1. Obszar rewitalizacji

Jednostka	Wykaz ulic objętych obszarem rewitalizacji	Liczba mieszkańców [osoby]	Powierzchnia OR [ha]
Pietrowice Wielkie II	1 Maja, Fabryczna, Krawiecka, Młyńska, Nowa, Szkolna, Tłustomostka, Żeromskiego	683 (10,62%)	56,19 (0,83%)
Kornice	Główna, Leśna, Przejazdowa, Przemysłowa, Raciborska, Spacerowa, Spółdzielcza, Św. Jana, Świętego Mateusza	293 (4,56%)	46,50 (0,68%)
Krowiarki	Folwarczna, Kasztanowa, Kościuszki, Leśna, Mickiewicza, Ogrodowa, Powstańców Śląskich, Raciborska, Szkolna, Wyzwolenia, Zamkowa	861 (13,39%)	89,58 (1,32%)
Obszar rewitalizacji		1 837 (28,56%)	192,27 (2,83%)
Gmina Pietrowice Wielkie suma		6 432 (100,0%)	6 794,31 (100,0%)

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji w Gminie Pietrowice Wielkie obejmuje szereg istotnych zabytków i miejsc o dużym znaczeniu historycznym oraz kulturowym, które są ważnym elementem tożsamości lokalnej społeczności.

Znajduje się tam np. Kościół pw. Świętych Wita, Modesta i Krescencji (Późnogotycka świątynia z XVI wieku, będąca jednym z najważniejszych zabytków miejscowości). Kościół stanowi ważny punkt duchowy i kulturowy.

Ważnym miejscem jest także Pałac w Krowiarkach: Wzniesiony w 1826 roku przez Ernesta Joachima Strachwitza na miejscu wcześniejszego drewnianego zamku z XVII wieku. Pałac jest jednym z najcenniejszych zabytków regionu.

Z kolei w Kornicach znajduje się pozostałość po dawnym zespole pałacowym, z zachowanym starodrzewem, alejami i elementami małej architektury. Obecnie teren ten pełni funkcje rekreacyjne, zlokalizowano tu m.in. skatepark i ścieżki spacerowe.

Opinie interesariuszy

W badaniu ankietowym interesariuszy poproszono o wskazanie potencjałów obszaru rewitalizacji. Jako główne czynniki świadczące o potencjale obszaru rewitalizacji ankietowani wskazywali przede wszystkim infrastrukturę sportowo-rekreacyjną (place zabaw, boiska itp.) (59,1%). Tyle samo wskazań miały odpowiedzi: kapitał ludzki, bezpieczeństwo oraz infrastruktura komunalna (po 31,8%). Następnie ankietowani wskazali ofertę kulturalną oraz dostęp do szerokopasmowego internetu. Obie odpowiedzi uzyskały 22,7%.

Analiza zebranych odpowiedzi mieszkańców pozwala wskazać główne przyczyny nagromadzenia problemów na omawianym obszarze. Wypowiedzi respondentów ujawniają zarówno trudności o charakterze infrastrukturalnym i komunikacyjnym, jak i społecznym oraz ekonomicznym.

Nagromadzenie problemów wynika głównie z długotrwałych zaniedbań infrastrukturalnych oraz braku inwestycji i wsparcia ze strony władz lokalnych. Mieszkańcy wskazują na wysokie koszty życia, inflację oraz niedofinansowanie jako czynniki pogłębiające trudności społeczno-ekonomiczne.

Znaczący wpływ ma również zwiększony ruch samochodowy (zwłaszcza na ulicach 1 Maja, Spółdzielczej i Kasztanowej), który powoduje zagrożenie bezpieczeństwa, hałas i pogorszenie komfortu życia. Brakuje odpowiedniej organizacji ruchu, przejść dla pieszych i rozwiązań komunikacyjnych – m.in. brakuje połączeń autobusowych do niektórych miejscowości.

Wskazywane są także problemy natury społecznej: niska świadomość mieszkańców, małe zaangażowanie społeczne, wandalizm oraz problemy społeczne w niektórych częściach osiedla. Sytuację pogarsza migracja ludności, wynajmowanie mieszkań bez kontroli społecznej oraz brak edukacji dotyczącej utrzymania budynków i wspólnej przestrzeni.

Skrócone wyniki analizy wskaźnikowej

W kolejnej tabeli zamieszczono wyniki analizy wskaźnikowej, którą zrealizowano na potrzeby diagnozy delimitacyjnej – zestawiono ze sobą wartość wskaźników dla obszaru rewitalizacji oraz dla całej gminy. Takie działanie umożliwi porównanie sytuacji w obszarze rewitalizacji na tle Gminy Pietrowice Wielkie.

Tabela 1. Skrócone podsumowanie wyników analizy wskaźnikowej

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Sfera społeczna		
Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	50,94%	51,31%
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	16,6%	17,0%
Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	-1,85	- 0,08
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,33	0,36
Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	-	60,18%
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	1,47	0,75
Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,33	0,17
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	0,44	0,22
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,38	0,25
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	0,27	0,12
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,33	0,11
Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	75,72	27,85
Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	1,36	0,76
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty na 100 mieszkańców	0,22	0,08
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,47	1,01
Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,31	0,47
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,73	0,66
Sfera gospodarcza		
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	10,13	8,68
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,98	0,68

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Sfera społeczna		
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	26,7%	20,9%
Sfera środowiskowa		
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	330,44	77,88
Występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią	BD	-
Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogóle budynków użyteczności publicznej	43%	32%
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,49	0,51
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	0,38	0,45
Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej	23,85	29,33
Sfera techniczna		
Szacowana długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 1 ha powierzchni	3,06	3,66
Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	12,5%	18,2%
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	BD	3,51
Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	BD	3,50

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej tabeli zestawiono natomiast te dane wskaźnikowe ze sfery społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, które nie zostały ujęte w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Stanowią one zatem pogłębienie diagnozy sytuacji na obszarze rewitalizacji w gminie Pietrowice Wielkie.

Tabela 2. Dane wskaźnikowe nieujęte w diagnozie delimitacyjnej

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Sfera społeczna		
Liczba zasiłków stałych przyznanych przez OPS	2,61	1,68
Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez OPS	1,91	0,64
Liczba zasiłków celowych przyznanych przez OPS	0,44	0,33
Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż.	27%	28%
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż.	20%	28%
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Średnia powierzchnia terenów zielonych	7,23	1,10
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków	63	251

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Sfera społeczna		
Udział zabytków w całkowitej strukturze zasobu zabytków	25,1%	100,0%
Sfera techniczna		
Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	3818,07	4792,12
Liczba mieszkań komunalnych	72	88
Udział mieszkań komunalnych w całkowitej strukturze zasobu mieszkań komunalnych	81,8%	100,0%
Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)	191,72 zł	391,40 zł

Źródło: opracowanie własne

W Gminie Pietrowice Wielkie znajdują się również jednostki oświaty takie jak:

- Przedszkole w Pietrowicach Wielkich
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krowiarkach
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Samborowicach
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pawłowie
- Szkoła Podstawowa w Pietrowicach Wielkich

W kolejnej tabeli zestawiono dane dotyczące wyników egzaminu ósmoklasisty (za 2024 r.) uczniów Szkoły Podstawowej w Pietrowicach Wielkich. Analiza w tym zakresie nie została ujęta w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyniki zeszłorocznego egzaminu ósmoklasisty w gminie Pietrowice Wielkie niestety nie były zadowalające. Średni wynik z języka angielskiego wyniósł zaledwie 46,80%, z języka polskiego 54,31%, a z matematyki jedynie 20,92%. Pokazuje to, że uczniowie napotkali trudności w opanowaniu materiału, co może być sygnałem do podjęcia działań wspierających ich edukację. Konieczna jest analiza przyczyn takiego stanu rzeczy oraz wdrożenie skutecznych rozwiązań, które pomogą poprawić wyniki w kolejnych latach.

Szkoła Podstawowa	Liczba zdających uczniów	J. polski	Matematyka
Szkoła Podstawowa im Marii Skłodowskiej-Curie w Pietrowicach Wielkich	13	54,31 %	20,92 %
	Liczba zdających uczniów	J. angielski	
	5	46,80 %	
	Liczba zdających uczniów	J. niemiecki	
	8	41,25 %	

Analiza negatywnych zjawisk

W ramach diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji, przeprowadzono analizę zjawisk negatywnych w oparciu o dane statystyczne. Analiza została zrealizowana z uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

SFERA SPOŁECZNA

Na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej występuje koncentracja negatywnych zjawisk. W przypadku 17 wskaźników odnotowano przekroczenia ich wartości w stosunku do średniej wartości dla Gminy Pietrowice Wielkie.

Wskaźniki społeczne wskazują na pewne różnice między obszarem rewitalizacji a całą gminą Pietrowice Wielkie. Saldo migracji ludności na 100 osób w obszarze rewitalizacji wynosi -1,85, co oznacza wyraźnie większy odpływ mieszkańców w porównaniu do gminy ogółem, gdzie wskaźnik ten wynosi tylko -0,08. Może to świadczyć o mniej korzystnych warunkach życia lub mniejszych perspektywach rozwoju w tej części gminy.

Pod względem aktywności społecznej, mierzonej liczbą organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców, również widoczna jest różnica – w obszarze rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 0,33, natomiast w całej gminie 0,36. Choć różnica jest niewielka, może wskazywać na nieco słabsze zaangażowanie społeczne w tym obszarze.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	-1,85	- 0,08
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,33	0,36

Wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji jest niekorzystny w stosunku do wartości dla całej gminy. Wskaźnik ten wynosi 1,47 na obszarze rewitalizacji, natomiast jego wartość dla całej gminy kształtowała się na poziomie 0,75. Z analizy wynika, że na obszarze rewitalizacji osoby z niepełnosprawnością korzystają z pomocy społecznej w większym zakresie aniżeli w skali całej gminy. Na obszarze rewitalizacji wartość tego wskaźnika wyniosła 0,33, natomiast dla całej gminy wartość ta była niższa – osiągnęła poziom 0,17.

Wskaźniki na obszarze rewitalizacji zostały przekroczone również w przypadku poszczególnych przyczyn korzystania z pomocy społecznej. Na tym obszarze, w porównaniu do całej gminy, częściej przyczynami korzystania z pomocy społecznej są: długotrwała lub ciężka choroba (0,44 wobec 0,22), ubóstwo (0,38 w porównaniu do 0,25), bezrobocie (0,27 przy 0,12), trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i prowadzeniu gospodarstwa domowego (0,33 w porównaniu do 0,11).

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	1,47	0,75
Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,33	0,17
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	0,44	0,22
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,38	0,25
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	0,27	0,12
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,33	0,11

Niekorzystna sytuacja na obszarze rewitalizacji dotyczy także liczby zasiłków stałych przyznawanych przez ośrodek pomocy społecznej. Na wyznaczonym obszarze przyznaje się ich bowiem więcej aniżeli w skali całej gminy – w przeliczeniu na 100 mieszkańców wartość wskaźnika wynosi tam 2,61, zaś w całej gminie 1,68. Odchylenia od wartości referencyjnej dotyczą także wskaźników w zakresie liczby zasiłków okresowych oraz celowych przyznanych przez ośrodek pomocy społecznej (wartości przedstawiają się odpowiednio 1,91 wobec 0,64 oraz 0,44 w porównaniu do 0,33)

Niepokojącym zjawiskiem na obszarze rewitalizacji może być ponadto liczba dożywień dzieci przyznanych przez ośrodek pomocy społecznej. Analiza wykazała, że na obszarze rewitalizacji wartość tego wskaźnika wynosi aż 75,72, podczas gdy w gminie Pietrowice Wielkie wynosi 27,85. Może to świadczyć o znacznie większym poziomie ubóstwa i potrzebie wsparcia socjalnego w obszarze rewitalizacji.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba zasiłków stałych przyznanych przez OPS	2,61	1,68
Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez OPS	1,91	0,64
Liczba zasiłków celowych przyznanych przez OPS	0,44	0,33
Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	75,72	27,85

Z analizy wskaźnikowej wynika, że problematyczną kwestią na obszarze rewitalizacji jest także bezrobocie, wśród osób w wieku produkcyjnym. W przeliczeniu na 100 mieszkańców, wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób bezrobotnych w ww. grupie wiekowej wynosi 2,47, podczas gdy dla całej gminy Pietrowice Wielkie jest korzystniejsza i wynosi 1,01. Z kolei odsetek osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi w obszarze rewitalizacji 1,31, a w gminie 0,47, co wskazuje na trudniejszą sytuację na lokalnym rynku pracy. Problem widnieje także wobec bezrobotnych

kobiet w obszarze rewitalizacji. Odsetek wyniósł 1,73 na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, co również przekracza średnią gminną (0,66).

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,47	1,01
Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,31	0,47
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,73	0,66

Na terenie analizowanego obszaru niekorzystną wartość przyjął również wskaźnik dotyczący liczby stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców. Wartość tego wskaźnika dla całej gminy Pietrowice Wielkie wynosi 0,76, podczas gdy w przypadku obszaru rewitalizacji wartość ta jest wyższa i wynosi 1,36.

Równie niepokojąco przedstawia się sytuacja związana z przemocą w rodzinie. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji wynosi 0,22, co jest niemal trzykrotnie wyższym wskaźnikiem niż w całej gminie, gdzie wynosi on 0,08. Dane te mogą wskazywać na większe natężenie problemów społecznych i potrzebę wzmocnienia działań profilaktycznych oraz wsparcia społecznego w tym rejonie.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	1,36	0,76
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty na 100 mieszkańców	0,22	0,08

Opinie interesariuszy

Ankietowanych poproszono o wskazanie problemów w sferze społecznej. W ich opinii, najistotniejszymi problemami są: niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki medycznej, pomocy społecznej) (50,0%), niski poziom integracji społecznej (40,9%) oraz niewystarczający dostęp do usług medycznych (szpitale, przychodnie lekarskie) (40,9%). Nieco rzadziej wskazywano także na niski poziom edukacji (36,4%) oraz patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie) (31,8%).

SFERA GOSPODARCZA

W sferze gospodarczej odchylenia od wartości referencyjnej wykazano w przypadku jednego spośród analizowanych wskaźników.

W obszarze rewitalizacji odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosi 26,7%, co jest wyraźnie wyższym wynikiem niż w całej gminie Pietrowice Wielkie, gdzie wskaźnik ten wynosi 20,9%. Sytuacja ta może wskazywać na

niższy poziom wykształcenia wśród mieszkańców tego obszaru oraz na trudności w znalezieniu zatrudnienia wynikające z braku kwalifikacji.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	26,7%	20,9%

Opinie interesariuszy

Badani interesariusze poproszeni zostali o wskazanie problemów gospodarczych występujących na obszarze rewitalizacji. Wskazywano w głównej mierze na niewystarczającą ilość placówek handlowych i usługowych (równie połowa ankietowanych wskazała taką odpowiedź). Kolejnymi problemami, choć rzadziej wskazywanymi są niski poziom przedsiębiorczości (31,8%) oraz zła kondycja lokalnych przedsiębiorstw (22,7%) i brak wsparcia w tworzeniu własnej działalności gospodarczej (22,7%)

SFERA ŚRODOWISKOWA

W analizie sfery środowiskowej zidentyfikowano jedno zagrożenie – Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W obszarze rewitalizacji wynosi on aż 330,44 ton, podczas gdy dla całej gminy jest to 77,88 ton. Tak duże nagromadzenie azbestu może świadczyć o przestarzałej infrastrukturze i materiałach budowlanych używanych w przeszłości, a także o zaniedbaniach w zakresie usuwania szkodliwych substancji. Wysoki poziom obecności azbestu stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i wymaga pilnych działań związanych z jego bezpieczną eliminacją.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	330,44	77,88

Opinie interesariuszy

Z ankiety zrealizowanej wśród interesariuszy wynika, że na obszarze rewitalizacji mogą występować pewne problemy w sferze środowiskowej. Wskazywali oni bowiem najczęściej na zanieczyszczenie środowiska naturalnego w tym zanieczyszczenie powietrza (54,5%). Respondenci uznali także, że problemami są także niski poziom świadomości mieszkańców co do zachowania standardów czystości (porzucanie śmieci w przestrzeni publicznej (40,9%) oraz niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych (36,4%)

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Mniej korzystna sytuacja dotyczy także wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Dostępność infrastruktury publicznej w obszarze rewitalizacji jest nieco niższa niż w całej gminie Pietrowice Wielkie. Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,49, podczas gdy w całej gminie jest to 0,51. Choć różnica jest niewielka, może mieć znaczenie dla codziennej mobilności mieszkańców, zwłaszcza osób starszych i dzieci.

Podobna sytuacja dotyczy infrastruktury rekreacyjnej. W obszarze rewitalizacji na 100 mieszkańców przypada 0,38 placów zabaw lub siłowni terenowych, natomiast w gminie ogółem wskaźnik ten wynosi 0,45. Może to świadczyć o ograniczonym dostępie do przestrzeni aktywności fizycznej i rekreacji, co wpływa na jakość życia mieszkańców i możliwości spędzania wolnego czasu w sposób aktywny.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,49	0,51
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	0,38	0,45

Opinie interesariuszy

Według interesariuszy rewitalizacji, głównym problemem obszaru w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczająca i niestanowiąca kompleksu komunikacyjnego infrastruktura ścieżek rowerowych (54,5%). 36,4% ankietowanych wskazało na niewystarczającą ilość miejsc parkingowych. Nieco mniejszy odsetek wskazań dotyczył także niewystarczającej ilości ciągów spacerowych dla pieszych wraz z infrastrukturą (31,8%).

SFERA TECHNICZNA

Negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji dotyczą także sfery technicznej.

Przeprowadzona diagnoza pogłębiona wykazała odchylenia w przypadku jednego wskaźnika przyjętego do analizy.

Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych należących do gminy w przeliczeniu na obszar rewitalizacji wynosi 3818,07 m², podczas gdy w całej gminie Pietrowice Wielkie – 4792,12 m². Oznacza to, że znaczna część zasobów mieszkaniowych znajduje się poza obszarem rewitalizacji. Może to świadczyć o ograniczonej dostępności mieszkań komunalnych w tej części gminy, co może wpływać na możliwości poprawy warunków mieszkaniowych osób potrzebujących wsparcia lokalowego. Mniejszy zasób mieszkaniowy może również utrudniać realizację programów rewitalizacyjnych związanych z poprawą jakości życia mieszkańców.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	3818,07	4792,12

Opinie interesariuszy

Z opinii ankietowanych wynika, że głównym problemem technicznym obszaru rewitalizacji jest zły lub niewystarczający stan dróg i infrastruktury drogowej (72,7%). Znacznie rzadziej wskazywano na zły/niewystarczający stan techniczny budynków mieszkalnych (40,9%).

Następnie w takim samym procencie (po 18,2%) zostały wybrane odpowiedzi:

zły/niewystarczający stan techniczny budynków i obiektów użyteczności publicznej, zły stan zabytków oraz występujące bariery architektoniczne utrudniające komunikację pieszą osób z niepełnosprawnościami lub/i dzieci.

Analiza pozytywnych zjawisk

W ramach diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji, przeprowadzono również analizę zjawisk pozytywnych w oparciu o dane statystyczne. Analiza została zrealizowana z uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

SFERA SPOŁECZNA

Wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym, jest bardzo podobny w obszarze rewitalizacji i w całej gminie Pietrowice Wielkie. Wynosi on odpowiednio 50,94% i 51,31%, co oznacza, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada około 51 osób w wieku nieprodukcyjnym.

Podobnie niewielkie różnice dotyczą udziału osób w wieku poprodukcyjnym, który wynosi 16,6% w obszarze rewitalizacji oraz 17,0% w całej gminie.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	50,94%	51,31%
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	16,6%	17,0%

W strukturze bezrobocia w obszarze rewitalizacji udział osób młodych do 30. roku życia wynosi 27%, co jest nieznacznie niższym wynikiem w porównaniu do całej gminy Pietrowice Wielkie, gdzie udział ten wynosi 28%. Udział osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia jest w obszarze rewitalizacji również niższy i wynosi 20%, podczas gdy w całej gminie jest to aż 28%. Może to świadczyć o różnicach w strukturze zatrudnienia lub aktywności zawodowej osób starszych między obszarem rewitalizacji a pozostałą częścią gminy.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż.	27%	28%
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż.	20%	28%

SFERA GOSPODARCZA

Na obszarze rewitalizacji na 100 mieszkańców przypada ponadto większa liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Dla analizowanego obszaru wartość wskaźnika w tym zakresie wynosi 10,13, podczas gdy w skali całej gminy wartość tego wskaźnika jest niższa i wynosi 8,68.

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców również jest wyższa na obszarze rewitalizacji aniżeli w całej gminie Pietrowice Wielkie. Wskaźnik dla obszaru rewitalizacji wynosi 0,98, podczas gdy dla całej gminy wynosi 0,68.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	10,13	8,68
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,98	0,68

SFERA ŚRODOWISKOWA

Pozytywne zjawiska na obszarze rewitalizacji odnotowano również w przypadku sfery środowiskowej.

Na terenie gminy Pietrowice Wielkie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, co należy uznać za korzystny aspekt z punktu widzenia bezpieczeństwa mieszkańców oraz planowania inwestycji infrastrukturalnych i mieszkaniowych. Brak tego rodzaju zagrożeń ogranicza ryzyko strat materialnych i umożliwia stabilny rozwój przestrzenny gminy.

Pozytywnym aspektem w obszarze rewitalizacji jest wyższy odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji – wynosi on 43%, w porównaniu do 32% w całej gminie. Może to świadczyć o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy efektywności energetycznej i warunków technicznych obiektów publicznych w tym obszarze, co sprzyja ograniczeniu kosztów utrzymania oraz poprawie komfortu użytkowania tych budynków.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią	BD	-
Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogóle budynków użyteczności publicznej	43%	32%

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Pozytywne zjawiska na obszarze rewitalizacji dotyczą także aspektów przestrzenno-funkcjonalnych.

Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej w obszarze rewitalizacji wynosi 23,85, co jest niższą wartością niż w całej gminie Pietrowice Wielkie (29,33). Mniejsza gęstość zabudowy może być postrzegana jako korzystna cecha, sprzyjająca bardziej kameralnemu i spokojnemu charakterowi otoczenia. Taki układ przestrzenny stwarza większe możliwości aranżacji zieleni, tworzenia przestrzeni wspólnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Może również ułatwiać prowadzenie działań rewitalizacyjnych poprzez lepsze wykorzystanie dostępnej przestrzeni.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej	23,85	29,33

Obszar rewitalizacji wyróżnia się znacząco większą średnią powierzchnią terenów zielonych w porównaniu do całej gminy Pietrowice Wielkie. Wskaźnik ten wynosi 7,23, podczas gdy dla całej gminy to jedynie 1,10. To bardzo pozytywne zjawisko, ponieważ obecność zieleni wpływa korzystnie na jakość życia mieszkańców, poprawia estetykę przestrzeni, sprzyja integracji społecznej oraz rekreacji. Tereny zielone pełnią również ważną funkcję ekologiczną — wspomagają retencję wody, poprawiają jakość powietrza i zwiększają odporność na skutki zmian klimatu.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Średnia powierzchnia terenów zielonych	7,23	1,10

W obszarze rewitalizacji znajduje się 63 obiekty zabytkowe ujęte w gminnej ewidencji zabytków, co stanowi 25,1% całkowitego zasobu zabytków gminy Pietrowice Wielkie. Tak duże nagromadzenie dziedzictwa kulturowego na stosunkowo niewielkim obszarze stanowi istotny atut. Zabytki te mogą pełnić funkcję lokalnych wyróżników tożsamości i historii, a także stanowić potencjał do rozwoju działań kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych. Do porównania w całej gminie Pietrowice Wielkie jest zarejestrowanych 251 obiektów zabytkowych.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków	63	251
Udział zabytków w całkowitej strukturze zasobu zabytków	25,1%	100,0%

SFERA TECHNICZNA

Pozytywne zjawiska na analizowanym obszarze odnotowano również w przypadku sfery technicznej. Wskaźnik szacowanej długości dróg gminnych wymagających remontu w przeliczeniu na 1 ha powierzchni wynosi 3,06 km na obszarze rewitalizacji, podczas gdy w całej gminie Pietrowice Wielkie – 3,66 km. Oznacza to, że stan techniczny infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji jest relatywnie lepszy niż w gminie ogółem. Wskaźnik ten należy uznać za korzystny z punktu widzenia planowania działań inwestycyjnych, ponieważ mniejszy zakres koniecznych remontów może obniżyć koszty i skrócić czas realizacji ewentualnych prac infrastrukturalnych. Stan techniczny dróg w gminie oceniono na 3,51 w skali od 1 do 5.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Szacowana długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 1 ha powierzchni	3,06	3,66
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	BD	3,51

W obszarze rewitalizacji znajduje się 72 mieszkania komunalne, co stanowi aż 81,8% całkowitego zasobu mieszkań komunalnych gminy Pietrowice Wielkie. Tak duża koncentracja lokali komunalnych na tym obszarze świadczy o jego istotnej roli w polityce mieszkaniowej gminy, zwłaszcza w zakresie wspierania osób o niższych dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Choć może to wskazywać na występowanie większych potrzeb społecznych, jednocześnie stwarza możliwości ukierunkowanego prowadzenia działań rewitalizacyjnych i inwestycyjnych, które bezpośrednio wpłyną na poprawę warunków życia znacznej części mieszkańców.

Obszar rewitalizacji wykazuje również brak lub mniejszy odsetek mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w porównaniu z danymi dotyczącymi całej gminy Pietrowice Wielkie. W gminie wskaźnik ten wynosi 18,2%, a na obszarze rewitalizacji 12,5%.

Z kolei poziom zadłużenia mieszkań komunalnych w złotych w przeliczeniu na liczbę rodzin w nich mieszkających jest niższy na obszarze rewitalizacji niż w skali całej gminy. Wskaźnik dotyczący zadłużenia mieszkań komunalnych wynosi dla obszaru rewitalizacji 191,72 zł, natomiast dla całej gminy Pietrowice Wielkie 391,40 zł.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Liczba mieszkań komunalnych	72	88
Udział mieszkań komunalnych w całkowitej strukturze zasobu mieszkań komunalnych	81,8%	100,0%
Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	12,5%	18,2%
Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)	191,72 zł	391,40 zł

Ocena stanu technicznego budynków użyteczności publicznej w gminie Pietrowice Wielkie wynosi 3,50 w skali od 1 do 5, co oznacza stan średni z tendencją do dobrego. Dla obszaru rewitalizacji nie zestawiono danych zbiorczych, ponieważ poszczególne podobszary charakteryzują się odmiennymi wynikami w tej analizie.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina Pietrowice Wielkie
Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	BD	3,50

4.2. Podobszar I – Pietrowice Wielkie II

Analiza negatywnych zjawisk

Podobszar I charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk głównie w sferze społecznej, gdzie obserwujemy niekorzystne zjawiska demograficzne i społeczne. Saldo migracji świadczy o wyraźnym odpływie mieszkańców. Znacznie niższy jest także poziom aktywności obywatelskiej (liczba organizacji pozarządowych). Frekwencja wyborcza do Sejmu i Senatu w 2023 roku również w tym obszarze była niższa niż średnia gminna.

Podobszar cechuje się również większym nasileniem problemów społecznych – więcej osób korzysta z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby, bezrobocia oraz trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wskaźnik przestępczości oraz liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty są wyraźnie wyższe niż w całej gminie. Istotnym problemem jest bezrobocie – zarówno ogólne, jak i wśród kobiet oraz wśród osób długotrwale bezrobotnych.

Trudna sytuacja dotyczy również nowych podmiotów gospodarczych, gdyż po 2022 roku nie zarejestrowano żadnych nowych podmiotów, świadczy to o stagnacji gospodarczej i potrzebie działań wspierających lokalną przedsiębiorczość. Analizowany obszar wykazuje też, ponadprzeciętny poziom nagromadzenia wyrobów zawierających azbest oraz występowanie na tym terenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, co stanowi dodatkowe ryzyko środowiskowe.

W zakresie przestrzenno-funkcjonalnym dostępność przystanków komunikacji zbiorowej jest nieco niższa niż średnia gminna, a infrastruktura rekreacyjna (place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu) jest słabiej rozwinięta. Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej jest natomiast wyższy, co może oznaczać większą intensywność zabudowy, ale także ograniczoną przestrzeń dla usług i terenów zielonych.

W sferze technicznej jakość infrastruktury drogowej jest niższa niż w pozostałej części gminy, na co wskazuje długość dróg wymagających remontu. Pełne dane o niekorzystnych wskaźnikach dla Podobszaru I przedstawia kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I Pietrowice Wielkie II	Gmina Pietrowice Wielkie
Społeczna	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	-2,49	-0,08
	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,15	0,36
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	55,78%	60,18%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	0,29	0,22
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	0,29	0,12

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I Pietrowice Wielkie II	Gmina Pietrowice Wielkie
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,15	0,11
	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	1,46	0,76
	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty na 100 mieszkańców	0,15	0,08
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,42	1,01
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	0,88	0,47
	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,20	0,66
	Liczba zasiłków stałych przyznanych przez OPS	1,76	1,68
Gospodarcza	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,00	0,68
Środowiskowa	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	103,11	77,88
	Występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią	1	-
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,44	0,51
	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców	0,29	0,45
	Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej	39,65	29,33
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu na 1 ha powierzchni	5,30	3,66
	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	3,00	3,51

Lokalne potencjały

Podobszar I na swoim terenie gromadzi też pewne lokalne potencjały, w związku z czym jest istotny dla rozwoju gminy.

Z analizy wskaźnikowej wynika, że Podobszar I charakteryzuje się między innymi lepszą sytuacją socjalną mieszkańców podobszaru, mniejszym poziomem wykluczenia społecznego i większą samodzielnością ekonomiczną rodzin. Występują również mniejsze wskaźniki ubóstwa i niepełnosprawności wśród osób korzystających z pomocy społecznej. Wybrany obszar charakteryzuje się również niższym odsetkiem dzieci wymagających dożywiania.

Podobszar I wyróżnia się znacznie wyższym poziomem aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców jest tu niemal dwukrotnie wyższa niż w całej gminie. Dodatkowo, udział bezrobotnych z niskim wykształceniem jest

ponad dwukrotnie niższy, co może wskazywać na wyższy poziom edukacji mieszkańców lub lepsze kwalifikacje zawodowe, ułatwiające znalezienie pracy.

Analiza wskazuje, że duży nacisk kładzie się na efektywność energetyczną budynków – większy odsetek budynków użyteczności publicznej został poddany termomodernizacji. Mieszkańcy tego obszaru mają również dostęp do większej powierzchni terenów zielonych w przeliczeniu na mieszkańca, co pozytywnie wpływa na jakość życia.

Udział obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków w podobszarze I wynosi 2,49 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, co należy uznać za wartość stosunkowo wysoką, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że odnosi się ona jedynie do wybranego fragmentu gminy. W porównaniu do całej gminy, gdzie wskaźnik ten wynosi 3,90, wynik podobszaru I świadczy o dużym nasyceniu zabytkami na jego obszarze, co podkreśla jego znaczenie kulturowe i historyczne.

Stan techniczny mieszkań komunalnych i budynków użyteczności publicznej w podobszarze I również prezentuje się korzystniej – udział przestarzałych pieców węglowych jest znacznie niższy, a poziom zadłużenia mieszkańców mieszkań komunalnych kilkukrotnie mniejszy. Budynki publiczne zostały również ocenione lepiej pod względem stanu technicznego.

Pełne dane w zakresie korzystnych wskaźników dla Podobszaru I prezentuje kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I Pietrowice Wielkie II	Gmina Pietrowice Wielkie
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	50,11%	51,31%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	16,3%	17,0%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,73	0,75
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,15	0,17
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,15	0,25
	Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	16,98	27,85
	Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez OPS	0,44	0,64
	Liczba zasiłków celowych przyznanych przez OPS	0,15	0,33
	Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż.	27%	28%
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż.	27%	28%
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	16,25	8,68
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	9,1%	20,9%

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I Pietrowice Wielkie II	Gmina Pietrowice Wielkie
Środowiskowa	Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogóle budynków użyteczności publicznej	56%	32%
Przestrzenno-funkcjonalna	Średnia powierzchnia terenów zielonych	2,63	1,10
	Udział obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków	2,49	3,90
Techniczna	Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	3,7%	18,2%
	Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)	49,71 zł	391,40 zł
	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	3,78	3,50
	Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	1667,33	4792,12
	Liczba mieszkań komunalnych	27	88

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- walory naturalne i ekologiczne

Np. ulica Tłustomostka prowadzi w kierunku kościołka św. Krzyża, w pobliżu którego znajduje się arboretum z różnorodnymi gatunkami drzew oraz studzienka z wodą o lokalnie cenionych właściwościach. To miejsce stanowi ważny punkt rekreacyjny i ekologiczny dla mieszkańców i odwiedzających. Dodatkowo

- dziedzictwo kulturowe

Ulica 1 Maja charakteryzuje się dziedzictwem historycznym w postaci Kościoła św. Wita, Modesta i Krescencji w Pietrowicach Wielkich.

Na ulicy Szkolnej znajduje się budynek szkoły podstawowej, który kontynuuje tradycje edukacyjne wsi. W przeszłości był to zamek z 1822 roku, który został przebudowany na szkołę.

- tradycje ludowe

Na obszarze rewitalizacji znajduje się odnowiony budynek dawnego dworca kolejowego, przekształcony w Stację Kultury. Obiekt ten stał się centrum lokalnych wydarzeń kulturalnych, takich jak Zlot Rzemieślników, promujący lokalne rzemiosło i tradycje.

- Występuje także dostęp do infrastruktury społecznej i edukacyjnej,

4.3. Podobszar II – Kornice

Analiza negatywnych zjawisk

Analiza wskaźnikowa wykazała, że na Podobszarze II występuje nagromadzenie negatywnych zjawisk w trzech sferach: społecznej, środowiskowej i technicznej. Niekorzystne zjawiska dotyczą między innymi: bezrobocia, ujemnego salda migracji czy też korzystania z pomocy społecznej (z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby) w większym zakresie aniżeli w skali gminy.

Można zwrócić uwagę, iż występuje tam najwyższy stopień rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Dodatkowo odnotowuje się na tym obszarze najwyższą liczbę stwierdzonych przestępstw w porównaniu ze średnią gminy.

Bardzo niekorzystnie przedstawiają się również wskaźniki dotyczące rynku pracy. Liczba bezrobotnych w Kornicach jest bardzo wysoka. Znacząco wyższy jest także odsetek długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet. Zwraca uwagę również fakt, że aż 38% bezrobotnych stanowią osoby do 30. roku życia, co sugeruje trudności młodych mieszkańców z wejściem na rynek pracy.

Nie występują tam również żadne budynki użyteczności publicznej poddane termomodernizacji, co znacząco wpływa na środowisko. Obszar jest też narażony na podtopienia.

Stan techniczny budynków użyteczności publicznej oceniono w Kornicach na 3,00 w skali 1–5, co jest wynikiem niższym niż średnia gminna (3,50), potwierdzającym słabszą jakość infrastruktury publicznej. Pełne dane o niekorzystnych wskaźnikach prezentuje kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II – Kornice	Gmina Pietrowice Wielkie
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	57,53%	51,31%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	21,2%	17,0%
	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	-0,68	-0,08
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	1,02	0,75
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,34	0,17
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	0,68	0,22
	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	3,41	0,76

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II – Kornice	Gmina Pietrowice Wielkie
	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty na 100 mieszkańców	0,68	0,08
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,30	1,01
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,15	0,47
	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,69	0,66
	Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż.	38%	28%
Środowiskowa	Występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią	1	-
	Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogóle budynków użyteczności publicznej	0%	32%
Techniczna	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	3,00	3,50
	Liczba mieszkań komunalnych	0	88

Lokalne potencjały

Analiza danych dla podobszaru II – Kornice na tle całej Gminy Pietrowice Wielkie wskazuje na szereg pozytywnych aspektów, szczególnie w sferze aktywności obywatelskiej, gospodarczej oraz infrastrukturalnej. Nie odnotowano tam osób potrzebujących wsparcia z powodu ubóstwa, bezrobocia ani problemów opiekuńczo-wychowawczych, co świadczy o dobrej sytuacji społecznej mieszkańców, a wyższa niż średnia frekwencja wyborcza wskazuje na aktywność obywatelską. Również wskaźnik bezrobocia wśród osób powyżej 50. roku życia jest znacznie niższy niż w całej gminie. Pozytywnym aspektem jest również niewystępująca liczba zasiłków przyznanych przez OPS (stałych, okresowych i celowych).

W obszarze społecznym Kornice wyróżniają się też wysokim poziomem zaangażowania mieszkańców – liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest niemal trzykrotnie wyższa niż średnia gminna. Zarówno ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, jak i liczba nowych rejestracji po 2022 roku, są znacznie wyższe niż w całej gminie, co może świadczyć o wysokim poziomie przedsiębiorczości mieszkańców.

Kornice mają ponadto lepszy dostęp do przystanków komunikacji zbiorowej i większą liczbę miejsc rekreacji, takich jak place zabaw i siłownie zewnętrzne. Średnia powierzchnia terenów zielonych jest ponad dwukrotnie większa niż w całej gminie, co pozytywnie wpływa na jakość życia. Korzystny aspekt dotyczy również mniejszej gęstości zabudowy mieszkalnej.

Szacowana długość dróg gminnych wymagających remontu jest znacznie niższa niż w całej gminie, a stan techniczny dróg został oceniony wyżej, co wskazuje na lepszą jakość infrastruktury drogowej. Szczegółowe dane prezentuje kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II – Kornice	Gmina Pietrowice Wielkie
Społeczna	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	1,02	0,36
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	63,71%	60,18%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,00	0,25
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	0,00	0,12
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,00	0,11
	Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	0,00	27,85
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż.	13%	28%
	Liczba zasiłków stałych przyznanych przez OPS	0,00	1,68
	Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez OPS	0,00	0,64
	Liczba zasiłków celowych przyznanych przez OPS	0,00	0,33
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	10,92	8,68
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3,75	0,68
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	12,5%	20,9%
Środowiskowa	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	19,47	77,88
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,68	0,51
	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców	0,68	0,45
	Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej	18,45	29,33
	Udział obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków	2,39	3,90
	Średnia powierzchnia terenów zielonych	2,40	1,10
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu na 1 ha powierzchni	0,74	3,66
	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	4,33	3,51

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- walory naturalne i ekologiczne

Ulica Leśna prowadzi w kierunku pobliskich lasów i zagajników, stanowiących część malowniczego krajobrazu gminy, który charakteryzuje się rozległymi polami uprawnymi, łąkami oraz miejscami zadrzewionymi. Z kolei ulica Spacerowa może być popularnym miejscem spacerów, oferującym mieszkańcom możliwość rekreacji na świeżym powietrzu w otoczeniu zieleni.

- dziedzictwo historyczne

Dziedzictwo historyczne tego obszaru stanowi istotny element w zabytkowej architekturze sakralnej, jak i w utrwalonych tradycjach religijnych i społecznych

- występuje dostęp do infrastruktury społecznej i edukacyjnej
- tradycje ludowe

obszar rewitalizacji jest powiązany z tradycją dotyczącą Wielkanocnej Procesji Konnej (unikalna tradycja sięgająca ponad 350 lat, podczas której jeźdźcy objeżdżają pola, a wydarzenie to stanowi ważny element lokalnej tożsamości kulturowej)

4.4. Podobszar III – Krowiarki

Analiza negatywnych zjawisk

Analiza wskaźnikowa wykazała, że na podobszarze III występuje nagromadzenie negatywnych zjawisk w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

W sferze społecznej Krowiarki charakteryzują się niekorzystnym saldem migracji, co świadczy o odpływie ludności z tego obszaru. Jednocześnie poziom aktywności obywatelskiej jest niski – liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest wyraźnie niższa od średniej gminnej, co może oznaczać słabszą integrację i zaangażowanie społeczności lokalnej.

Podobszar ten zmagą się z wysokim poziomem korzystania z pomocy społecznej. Wskaźniki dotyczące osób z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorych, ubogich oraz bezrobotnych przewyższają znacznie średnią gminną. Szczególnie niepokojący jest wyjątkowo wysoki wskaźnik liczby dzieci objętych dożywianiem przez OPS. Może to świadczyć o poważnych problemach ekonomicznych rodzin z dziećmi.

Zarówno ogólny poziom bezrobocia, jak i odsetek osób długotrwale bezrobotnych oraz kobiet bezrobotnych są znacznie wyższe niż średnia w gminie. Dodatkowo ponad połowa osób bezrobotnych w Krowiarkach posiada jedynie wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne. Wysoka liczba przyznawanych zasiłków – stałych, okresowych i celowych – dodatkowo potwierdza trudną sytuację społeczną mieszkańców.

Sfera środowiskowa również wskazuje na istotne problemy – wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest wynosi niemal trzykrotnie więcej niż w całej gminie, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i środowiska. Odsetek budynków użyteczności publicznej objętych termomodernizacją jest niższy niż w gminie, co może świadczyć o potrzebie modernizacji infrastruktury publicznej.

Krowiarki mają także gorszy dostęp do infrastruktury – liczba przystanków komunikacji zbiorowej i obiektów rekreacyjnych są niższe niż średnie wartości gminne. Stan techniczny dróg gminnych również wypada słabiej. Pełne dane prezentujące skalę tych wyzwań zawarte są w kolejnej tabeli.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III – Krowiarki	Gmina Pietrowice Wielkie
Społeczna	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	-1,74	-0,08
	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,23	0,36
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	2,21	0,75

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III – Krowiarki	Gmina Pietrowice Wielkie
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,46	0,17
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	0,46	0,22
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,70	0,25
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	0,35	0,12
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,58	0,11
	Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	148,08	27,85
	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty na 100 mieszkańców	0,12	0,08
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,91	1,01
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,39	0,47
	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,04	0,66
	Liczba zasiłków stałych przyznanych przez OPS	4,18	1,68
	Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez OPS	3,72	0,64
	Liczba zasiłków celowych przyznanych przez OPS	0,81	0,33
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	4,99	8,68
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	54,5%	20,9%
Środowiskowa	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	207,86	77,88
	Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogóle budynków użyteczności publicznej	25%	32%
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,46	0,51
	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców	0,35	0,45
Techniczna	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	3,25	3,51

Lokalne potencjały

Podobszar III na swoim terenie gromadzi też pewne lokalne potencjały, w związku z czym jest istotny dla rozwoju gminy. Z analizy wskaźnikowej wynika, że Podobszar III charakteryzuje się korzystną sytuacją demograficzną – wskaźnik obciążenia demograficznego oraz udział osób w wieku poprodukcyjnym są niższe niż średnie dla gminy, co świadczy o relatywnie młodszej strukturze wiekowej mieszkańców. Dodatkowo, wysoka frekwencja wyborcza potwierdza duże zaangażowanie obywatelskie lokalnej społeczności. Bezpieczeństwo publiczne również wypada lepiej. Z kolei odsetki osób bezrobotnych do 30. roku życia oraz powyżej 50. roku życia są zauważalnie niższe niż w gminie, co sugeruje lepszą sytuację na rynku pracy w tych grupach wiekowych.

W sferze gospodarczej pozytywnie wyróżnia się liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Brak występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią działa na korzyść Krowiarek w kontekście bezpieczeństwa środowiskowego. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano niższą gęstość zabudowy mieszkalnej. Jednocześnie Krowiarki odznaczają się wyższym udziałem obiektów zabytkowych oraz większą średnią powierzchnią terenów zielonych, co stanowi potencjał do rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych.

Krowiarki charakteryzują się lepszym stanem technicznym budynków użyteczności publicznej oraz nieco niższą szacowaną długością dróg wymagających remontu. Odsetek mieszkań komunalnych z piecami węglowymi niższej klasy pozostaje na podobnym poziomie jak w całej gminie, natomiast niższy poziom zadłużenia lokatorów może świadczyć o lepszej sytuacji finansowej mieszkańców lub skuteczniejszym zarządzaniu zasobami. Pełne dane w zakresie korzystnych wskaźników dla Podobszaru III przedstawia kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III – Krowiarki	Gmina Pietrowice Wielkie
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	49,48%	51,31%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	15,3%	17,0%
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	63,71%	60,18%
	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	0,58	0,76
	Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż.	18%	28%
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż.	18%	28%
Gospodarcza	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,81	0,68
Środowiskowa	Występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią	0	-
Przestrzenno-funkcjonalna	Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej	18,19	29,33
	Udział obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków	4,53	3,90

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III – Krowiarki	Gmina Pietrowice Wielkie
	Średnia powierzchnia terenów zielonych	2,20	1,10
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu na 1 ha powierzchni	3,12	3,66
	Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	17,8%	18,2%
	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	3,75	3,50
	Liczba mieszkań komunalnych	45	88
	Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	2150,74	4792,12
	Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)	280,48 zł	391,40 zł

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- walory naturalne i ekologiczne

Jednym z ciekawszych obiektów na obszarze rewitalizacji jest rozległy park przy zespole pałacowym w Krowiarkach, będący parkiem krajobrazowym z licznymi okazami starodrzewia oraz drzew egzotycznych

- dziedzictwo historyczne i kulturowe

Na wyznaczonym obszarze występuje zespół pałacowo-parkowy, który jest wpisany do rejestru zabytków i stanowi ważny element dziedzictwa kulturowego regionu.

Ważnym obiektem może być również Kościół w Krowiarkach wybudowany w 1223 roku i następnie przebudowany w 1447 roku. Jest on wybudowany w stylu neogotyckim.

- występuje dostęp do infrastruktury społecznej i edukacyjnej

na wyznaczonym obszarze znajduje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Gminy Pietrowice Wielkie

- tradycje ludowe

- dostęp komunikacyjny

Ulica Raciborska pełni funkcję ważnego ciągu komunikacyjnego, łącząc Krowiarki z Raciborzem, co sprzyja mobilności mieszkańców i rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości.

4.5. Potrzeby rewitalizacyjne

Przeprowadzone analizy wykazały, że na obszarze rewitalizacji występują potrzeby rewitalizacyjne, na które odpowiedź powinny stanowić zaplanowane w dalszej części projekty rewitalizacyjne. Wśród potrzeb określono następujące:

Potrzeba aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji wynika z faktu, iż na obszarze rewitalizacji widoczna jest koncentracja problemów społecznych. Saldo migracji jest negatywne, co sugeruje silniejsze tendencje wyludnieniowe. Wskaźniki korzystania z pomocy społecznej, zwłaszcza w zakresie niepełnosprawności, chorób przewlekłych i bezrobocia, są wyższe niż średnia gminna, co wskazuje na zwiększone potrzeby socjalne i zdrowotne. Ponadto, szczególnie niepokojące są dane dotyczące dożywień dzieci.

Podwyższony wskaźnik przestępczości oraz obecność procedur Niebieskiej Karty wskazują na występowanie problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym oraz przemocą domową, szczególnie w Podobszarze II – Kornice, co negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa i jakość życia mieszkańców.

Wysokie bezrobocie, szczególnie wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych, wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań aktywizacyjnych, takich jak szkolenia zawodowe i programy wspierające powrót na rynek pracy.

Źródłem **potrzeby poprawy jakości infrastruktury publicznej i komunikacyjnej** jest brak odpowiedniej infrastruktury rekreacyjnej oraz mała liczba siłowni i placów zabaw, które znacznie ograniczają możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców. Obszar rewitalizacji ma mniejszą liczbę przystanków komunikacji zbiorowej, co wskazuje na ograniczoną dostępność transportu publicznego, co może pogłębiać wykluczenie komunikacyjne zwłaszcza osób starszych czy młodzieży. Sugeruje to konieczność poprawy infrastruktury publicznej.

Większa powierzchnia terenów zielonych działa kojąco i sprzyja dobrostanowi, a jej niedobór może powodować zwiększenie stresu i problemów psychicznych. Przestrzenie publiczne stają się przez te problemy mniej funkcjonalne i nieprzyjazne dla mieszkańców.

Potrzeba eliminacji zagrożeń ekologicznych i poprawy estetyki przestrzeni wynika z problemów zdiagnozowanych w sferze środowiskowej, w tym np. problemu związanego z występowaniem obszaru szczególnego zagrożenia powodzią. Sporym zagrożeniem dla zdrowia może być także występowanie wyrobów zawierających azbest. Te czynniki wpływają na postrzeganie obszaru oraz środowiska naturalnego jako mało przyjaznego, obniżającego poczucie bezpieczeństwa i wymagającego zmian

5. Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawarta w Gminnym Programie Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie przedstawia docelowy, pożądaný obraz obszaru rewitalizacji, który ma zostać osiągnięty poprzez realizację zaplanowanych działań odnowy. Jej urzeczywistnienie wymaga ścisłej współpracy wszystkich kluczowych interesariuszy – mieszkańców, samorządu lokalnego oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Wizja została opracowana w oparciu o wyniki diagnozy problemów oraz oczekiwania społeczności lokalnej, wyrażone m.in. podczas warsztatów konsultacyjnych. Dzięki temu odzwierciedla faktyczne potrzeby mieszkańców i zakłada optymalne wykorzystanie potencjału danego obszaru.

Obszar rewitalizacji to przyjazne i bezpieczne miejsce do życia, które oferuje mieszkańcom dostęp do nowoczesnej infrastruktury społecznej, przestrzeni publicznych sprzyjających integracji oraz środowiska wspierającego zdrowie i dobrostan. Dzięki kompleksowym działaniom rewitalizacyjnym wzmocniona została spójność społeczna, aktywność lokalna i jakość życia, a zdegradowane przestrzenie zyskały nowe funkcje, odpowiadające na realne potrzeby mieszkańców. W efekcie obszar stał się przestrzenią atrakcyjną do zamieszkania, pracy i spędzania czasu wolnego, z silnym lokalnym kapitałem społecznym.

6. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych

Wizja obszaru rewitalizacji w Gminie Pietrowice Wielkie została doprecyzowana poprzez określenie celu głównego oraz trzech celów szczegółowych. Dla ich osiągnięcia wyznaczono jedenaście kierunków działań, definiujących rodzaje przedsięwzięć i inicjatyw niezbędnych do wywołania trwałych, pozytywnych zmian na obszarze rewitalizacji.

Celem głównym rewitalizacji w Gminie Pietrowice Wielkie jest **kompleksowa poprawa jakości życia mieszkańców w obszarze rewitalizacji poprzez zintegrowane działania na rzecz rozwoju społecznego, poprawę jakości przestrzeni i zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego.**

Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych

Cel	Kierunek działania
Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową i przeciwdziałanie wykluczeniu.	1.1. Budowanie relacji i wspólnoty lokalnej poprzez inicjatywy społeczne i edukacyjne skierowane do różnych grup wiekowych.
	1.2. Zapewnienie wysokiej jakości wsparcia społecznego i edukacyjnego dostosowanego do potrzeb mieszkańców w różnym wieku i sytuacji życiowej.
	1.3. Wzmacnianie kompetencji społecznych i zawodowych osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem poprzez programy aktywizujące i edukacyjne.
	1.4. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców poprzez działania prewencyjne i rozwój współpracy lokalnych instytucji.
Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych.	2.1. Tworzenie nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury publicznej odpowiadającej na zróżnicowane potrzeby społeczności lokalnej.
	2.2. Kształtowanie estetycznych i dostępnych przestrzeni wspólnych sprzyjających codziennemu użytkowaniu i integracji mieszkańców.
	2.3. Pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i inicjatyw społecznych poprzez zagospodarowanie przestrzeni sprzyjających działaniu i współpracy.
Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne.	3.1. Zwiększanie efektywności energetycznej i komfortu użytkowania obiektów poprzez ich modernizację i termorenowację.
	3.2. Redukcja ryzyk ekologicznych i zdrowotnych poprzez eliminację zagrożeń oraz działania adaptacyjne na rzecz klimatu i środowiska.
	3.3. Tworzenie i rozwój zielonej infrastruktury wspierającej dobrostan mieszkańców i poprawiającej jakość przestrzeni życiowej.
	3.4. Rozwijanie świadomości ekologicznej i kształtowanie nawyków proekologicznych zarówno w społeczności, jak i instytucjach lokalnych.

7. Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji

Rewitalizacja jest procesem o wymiarze lokalnym, stanowiącym odpowiedź na zdiagnozowane sytuacje kryzysowe. Jako że wszystkie dokumenty strategiczne, ich cele i kierunki działań, sformułowane są w taki sposób, by reagować na występujące lokalnie problemy, z założenia powinny być ze sobą spójne. Zgodność pomiędzy programem rewitalizacji a dokumentami strategicznymi na poziomie gminy, powiatu i województwa przedstawiono w niniejszym rozdziale.

Analiza powiązań między gminnym programem rewitalizacji a dokumentami strategicznymi i planistycznymi właściwymi dla gminy została przeprowadzona na poziomie poszczególnych założeń tych dokumentów. W ramach analizy porównywano takie elementy, jak: cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań bądź priorytety, co było zależne od rodzaju dokumentu. Wyniki analizy wskazują na znaczną zgodność celów niniejszego programu z przyjętymi już dokumentami strategicznymi i planistycznymi, co potwierdza, że planowana rewitalizacja jest zgodna z lokalnymi założeniami rozwojowymi. Spójność założeń GPR i dokumentów strategicznych przełoży się na wzajemne oddziaływania na osiągnięcie ich celów.

Należy podkreślić, że działania zaplanowane do realizacji w ramach GPR dążą do rozwiązania konkretnych problemów, dotyczących poszczególnych grup mieszkańców, zamieszkujących obszar rewitalizacji. Ich realizacja wzmocni zamierzenia strategiczne zapisane w pozostałych dokumentach, a ponadto będzie dodatkowym impulsem dla ogólnego rozwoju Gminy Pietrowice Wielkie i jej społeczności lokalnej.

7.1. Strategia Rozwoju Gminy Pietrowice Wielkie

Aktualnie w Gminie Pietrowice Wielkie nie obowiązuje strategia rozwoju gminy. Należy jednak mieć na uwadze, iż taki dokument jest obecnie w opracowaniu.

7.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie na lata 2015-2025 została przyjęta uchwałą nr XXXVII/306/2014 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 29.09.2014r.

Dokument ten przedstawia wizję rozwoju gminy, a także określa cele strategiczne, operacyjne i główne kierunki działań służące do ich realizacji. W dokumencie wyznaczono następujące cele strategiczne:

- 1. Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dzieci i młodzieży**
 - a. CELE OPERACYJNE:
 - i. Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
 - ii. Tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży.
 - iii. Zapewnienie rodzinom zintegrowanego systemu wsparcia.
 - iv. Rozbudowa systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2. Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, uzależnień i bezdomności**
 - a. CELE OPERACYJNE:
 - i. Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali ubóstwa i bezrobocia.
 - ii. Pomoc osobom i rodzinom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.
 - iii. Wzmacnianie i rozbudowa systemu przeciwdziałania uzależnieniom.
- 3. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych**
 - a. CELE OPERACYJNE:
 - i. Podejmowanie działań w zakresie zmniejszenia skutków niepełnosprawności.
 - ii. Zwiększenie integracji osób niepełnosprawnych z otoczeniem.
- 4. Rozwijanie systemu wsparcia osób starszych**
 - a. CELE OPERACYJNE:
 - i. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
 - ii. Zwiększenie integracji osób starszych z otoczeniem.
- 5. Rozwój kadr i służb pomocowych**
 - a. CELE OPERACYJNE:
 - i. Doskonalenie kadr i służb pomocowych.
 - ii. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Cele rewitalizacji sformułowane w niniejszym GPR wykazują spójność i wzajemne powiązanie z celami strategicznego rozwoju gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie					
	Cel 1. Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dzieci i młodzieży	Cel 2. Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, uzależnień i bezdomności	Cel 3. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych	Cel 4. Rozwijanie systemu wsparcia osób starszych	Cel 5. Rozwój kadr i służb pomocowych
Cele GPR	Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową	X	X	X	X

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie					
	Cel 1. Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dzieci i młodzieży	Cel 2. Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, uzależnień i bezdomności	Cel 3. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych	Cel 4. Rozwijanie systemu wsparcia osób starszych	Cel 5. Rozwój kadr i służb pomocowych
i przeciwdziałanie wykluczeniu					
Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych		X	X	X	
Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne					X

7.3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pietrowice Wielkie

Ostatnia aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy została przyjęta uchwałą nr XX/105/2024 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 18 grudnia 2024 r.

Dokument ten określa politykę przestrzenną gminy z uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań społeczno-gospodarczych, oraz potrzeb rozwojowych mieszkańców gminy, a także nadaje generalny kierunek jej rozwoju.

Studium jako cele strategiczne wyznaczyło osiągnięcie wszechstronnego rozwoju, zapewniającego wzrost poziomu życia mieszkańców oraz zaspokojenie potrzeb następnych pokoleń, oraz zapewnienie równowagi między rozwojem gospodarczym, a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Wyznaczono także cele szczegółowe:

1. **Cele ekonomiczne**, polegające na kształtowaniu mechanizmów stymulujących efektywny rozwój gospodarczy gminy, zapewniający obniżenie bezrobocia oraz wzrost dobrobytu mieszkańców poprzez rozwój lokalnego rynku pracy, rozwój

nowych małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych i restrukturyzację rolnictwa.

2. **Cele społeczne**, polegające na poprawie jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania, zapewnienie wyposażenia w usługi zaspokajające potrzeby mieszkańców, zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej, a także zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną.
3. **Cele przyrodnicze**, polegające na ochronie i racjonalnym kształtowaniu środowiska przyrodniczego i gospodarowaniu jego zasobami poprzez zahamowanie procesów degradacji środowiska, zachowanie istniejących wartości środowiska, ochronę zasobów będących podstawą rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem wód podziemnych, poprawę zdrowotnych warunków życia mieszkańców i zachowanie wartości krajobrazowych.
4. **Cele kulturowe**, polegające na zachowaniu wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i kształtowaniu atrakcyjnego wizerunku gminy poprzez zachowanie tożsamości kulturowej obszaru, zachowanie otwartych przestrzeni o wybitnych walorach krajobrazowo – przyrodniczych, zachowanie i ochronę dóbr kultury.
5. **Cele przestrzenne**, polegające na podnoszeniu ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy oraz efektywności wykorzystania zasobów poprzez uporządkowanie struktury zabudowy wsi, dążenie do wyeliminowania konfliktów wynikających z różnych sposobów zagospodarowania i racjonalne wykorzystanie zasobów.

Cele i kierunki wyznaczone w niniejszym programie rewitalizacji wykazują spójność z kierunkami rozwoju określonymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pietrowice Wielkie.

		Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pietrowice Wielkie				
		Cele ekonomiczne	Cele społeczne	Cele przyrodnicze	Cele kulturowe	Cele przestrzenne
Cele GPR	Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową i przeciwdziałanie wykluczeniu	X	X		X	
	Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych	X	X	X		X
	Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw		X	X		X

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pietrowice Wielkie					
	Cele ekonomiczne	Cele społeczne	Cele przyrodnicze	Cele kulturowe	Cele przestrzenne
proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne					

7.4. Program Rozwoju Powiatu Raciborskiego

Na poziomie subregionalnym, kierunki rozwoju strategicznego dla gmin powiatu Raciborskiego przedstawia Program Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2022-2030, przyjęty uchwałą nr XXXVI/289/2022 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 25 stycznia 2022r.

Jako cele strategiczne w Programie wyznaczono:

1. **Stworzenie warunków sprzyjających wysokiej aktywności gospodarczej**, wspieranie tworzenia oraz rozwój przedsięwzięć i pomysłów gospodarczych, wspieranie warunków służących rozwojowi obszarów wiejskich, promowanie równych szans na rynku pracy oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększenia szans na zatrudnienie, rozwój oferty turystycznej oraz oferty usług czasu wolnego wykorzystującej walory przyrodniczo-kulturowe terenu powiatu raciborskiego.
2. **Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywności mieszkańców**, obejmujący wysoką jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, w tym rynku pracy w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Raciborski, rozwój społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania mieszkańców w inicjatywy lokalne, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspieranie i rozwój systemu pieczy zastępczej, rozwój infrastruktury oraz usług zdrowotnych i usług pomocy społecznej, a także rozwój i upowszechnianie kultury i sportu.
3. **Ochrona środowiska i krajobrazu na terenie powiatu raciborskiego**, realizowany poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu raciborskiego w celu utrzymania wysokiego poziomu stanu środowiska naturalnego, oraz poprawę jakości powietrza atmosferycznego, wód i gleb.
4. **Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej Powiatu Raciborskiego wpływających na wysoką jakość życia**, realizowany za sprawą działań na rzecz realizacji inwestycji drogowych i okołodrogowych, poprawę stanu technicznego i bezpieczeństwa dróg powiatowych, współpracę w zakresie planowania i realizacji zrównoważonego publicznego transportu zbiorowego, rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, a także poprawę bezpieczeństwa na terenie powiatu raciborskiego.
5. **Silna pozycja samorządu oraz sprawne zarządzanie w Powiecie Raciborskim**, realizowany poprzez współpracę samorządów lokalnych powiatu w planowaniu rozwoju i realizowaniu działań o znaczeniu strategicznym dla rozwoju powiatu i jego

gmin, współpracę Powiatu Raciborskiego z innymi podmiotami w kraju i zagranicą, podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek organizacyjnych Powiatu Raciborskiego.

Cele rewitalizacji sformułowane w niniejszym GPR wykazują spójność i wzajemne powiązanie z celami strategicznego rozwoju Programu Rozwoju Powiatu Raciborskiego.

		Program Rozwoju Powiatu Raciborskiego				
		Stworzenie warunków sprzyjających wysokiej aktywności gospodarczej	Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywności mieszkańców	Ochrona środowiska i krajobrazu na terenie powiatu raciborskiego	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej Powiatu Raciborskiego wpływających na wysoką jakość życia	Silna pozycja samorządu oraz sprawne zarządzanie w Powiecie Raciborskim
Cele GPR	Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową i przeciwdziałanie wykluczeniu	X	X		X	X
	Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych	X	X		X	
	Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne			X	X	

7.5. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” została przyjęta uchwałą nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.

Dokument określając politykę rozwoju województwa, wyznacza następujące cele strategiczne:

1. **Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej**, który obejmuje działania na rzecz konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki, oraz silnej lokalnej przedsiębiorczości.
2. **Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca**, wysoką jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych, działania na rzecz aktywności mieszkańców, a także atrakcyjnego i efektywnego systemu edukacji i nauki.
3. **Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni**, obejmujący wysoką jakość środowiska, efektywną infrastrukturę, oraz atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksową rewitalizację, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu.
4. **Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym**, który obejmuje zrównoważony rozwój terytorialny, aktywną współpracę z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu i nowoczesną administrację publiczną

Cele rewitalizacji sformułowane w niniejszym GPR wykazują spójność i wzajemne powiązanie z celami strategicznego rozwoju województwa.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego				
	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
Cele GPR	Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową i przeciwdziałanie wykluczeniu	X	X	X
	Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych	X	X	
	Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw	X	X	X

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego				
	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne				

7.6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Plan Zagospodarowania Województwa Śląskiego przyjęty został uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 września 2016 r.

Jest to podstawowy dokument planistyczny, wyznaczający cele strategiczne województwa w układzie przestrzennym.

Gmina Pietrowice Wielkie należy do wiejskiego obszaru funkcjonalnego oraz strefy przygranicznej i Euroregionu Silesia.

Plan Zagospodarowania Województwa określa następujące cele polityki przestrzennej:

1. **Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji:** Realizowany poprzez tworzenie warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności gospodarczej i transferu technologii, wzmocnienie funkcji metropolitalnych ośrodka wojewódzkiego oraz wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych ośrodków regionalnych, oraz poprawę dostępności wewnętrznej regionu.
2. **Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych:** Realizowany poprzez rozwój obszarów objętych procesami dyfuzji rozwoju z wykorzystaniem ich wewnętrznych potencjałów, rozwój obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych, a także poprawę wewnętrznej integracji regionu.
3. **Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego:** Realizowany poprzez ochronę zasobów środowiska, kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach miejskich i kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach wiejskich.
4. **Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu:** Realizowany poprzez rozwój ponadregionalnej i międzynarodowej infrastruktury transportowej, rozwój ponadregionalnej i międzynarodowej infrastruktury technicznej oraz rozwijanie współpracy międzyregionalnej.

Cele i kierunki wyznaczone w niniejszym programie rewitalizacji wykazują spójność z kierunkami rozwoju określonymi w Planie Zagospodarowania Województwa Śląskiego

		Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego			
		Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji	Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych	Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego	Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu
Cele GPR	Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową i przeciwdziałanie wykluczeniu	X	X		
	Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych	X	X	X	
	Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne		X	X	X

8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W niniejszym rozdziale przedstawiono charakterystykę kluczowych projektów rewitalizacyjnych zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie. Zaprezentowano również ogólne założenia dotyczące ich realizacji, wynikające z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności w zakresie ochrony przyrody, ochrony zabytków oraz innych regulacji mających znaczenie dla planowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych. Proces zgłaszania i wyboru przedsięwzięć, oparty na aktywnym udziale interesariuszy, został omówiony w rozdziale dotyczącym mechanizmów partycypacji społecznej.

8.1. Założenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem założeń z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, ochrony zabytków, ochrony przyrody, infrastruktury technicznej elektroenergetycznej i infrastruktury telekomunikacyjnej, co zaprezentowano w dalszej części niniejszego rozdziału.

Bezpieczeństwo pożarowe

W odniesieniu do projektów infrastrukturalnych stosowane będą zagadnienia mające wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030). Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą indywidualnie weryfikowane pod tym kątem na późniejszym etapie, przed ich wdrożeniem. Gdy będzie to zasadne, zapewnione zostaną:

- dostępność wody do celów przeciwpożarowych dla obiektów (z urządzeń zaopatrujących ludność w wodę), zgodnie z regulaminem dostarczania wody i odprowadzania ścieków, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.).
- droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd pojazdów jednostek ratowniczo-gaśniczych do budynków i obiektów o każdej porze roku.

Ponadto, realizując przedsięwzięcia rewitalizacyjne, szczególną uwagę należy zwrócić na lokalizację budynków i obiektów – na odległości między nimi.

Bezpieczeństwo powodziowe

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują przepisy odrębne, tj. m.in. zakazy określone w art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960). W kontekście realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, obszary te wymagają więc szczególnej uwagi. W celu zapewnienia bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju gminy, działania rewitalizacyjne

muszą być realizowane z uwzględnieniem ryzyka powodziowego oraz wymogami wynikającymi z ustawy Prawo wodne i odrębnych przepisów obowiązujących w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Planowane w ramach rewitalizacji inwestycje powinny uwzględniać potrzeby ekosystemu wodnego, zaś wszelkie inwestycje w systemy retencyjne powinny być projektowane z myślą o minimalizacji negatywnego wpływu na jakość wód.

W świetle art. 77 ust. 1 pkt 3 Prawa wodnego, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się lokalizowania nowych cmentarzy, jak również gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania.

Zgodnie z art. 166 ust. 10 ww. ustawy, zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, w tym w ramach gminnego programu rewitalizacji, nie może:

- naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym,
- stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków,
- naruszać funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
- utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Realizacja inwestycji w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią może wiązać się z wymogiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. W myśl art. 390 Prawa wodnego, pozwolenia wodnoprawne wymagane są m.in. na lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obiektów budowlanych.

Reasumując, realizacja działań rewitalizacyjnych na obszarach zagrożonych powodzią wymaga ścisłego dostosowania się do obowiązujących regulacji prawnych oraz pełnego poszanowania ustanowionych ograniczeń.

Ochrona zabytków

Należy podkreślić, że ewentualne planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące obiekty lub obszary zabytkowe prowadzone będą zgodnie z zasadami ochrony zabytków, tzn. zostaną rozpatrzone indywidualnie przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie uzyskiwania stosownych pozwoleń i uzgodnień przez właścicieli tychże obiektów.

W przypadku obiektów oraz obszarów wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego, wymagają one odrębnych pozwoleń konserwatorskich na działania wymienione w art. 36 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292). Natomiast obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków wymagają wcześniejszych uzgodnień ze Śląskim Konserwatorem Zabytków na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 418).

Oznacza to zatem, że dla obiektów i obszarów zabytkowych obowiązują odrębne przepisy, a prace w ich obrębie mogą zostać wykonane po uzyskaniu wymaganych pozwoleń lub uzgodnień konserwatorskich wg. ww. ustaw.

Reasumując, inwestycje prowadzone na obszarach oraz w zabytkach objętych ww. formami ochrony konserwatorskiej rozpatrywane będą więc indywidualnie, a prace w ich obrębie będą mogły zostać wykonane dopiero po uzyskaniu stosownych pozwoleń lub uzgodnień konserwatorskich wg ww. ustaw.

Ochrona przyrody

Postanowienia niniejszego programu, w tym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a zatem także z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1940, z późn. zm.).

Na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody. W przypadku konieczności realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób prowadzący do naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do pomników przyrody należy uzyskać stosowne zezwolenia (art. 44 ust. 3 ww. ustawy o ochronie przyrody), a w przypadku konieczności wycinki drzew – uprzednio znieść ochronę pomnikową.

Z kolei w przypadku inwestycji prowadzonych w obrębie istniejących obiektów budowlanych (takich jak np. prace remontowe elewacji), konieczne jest przestrzeganie wytycznych do prowadzenia tego rodzaju prac w aspekcie ochrony ptaków oraz nietoperzy i ich siedlisk. Mając na uwadze możliwość zniszczenia siedlisk gatunków chronionych w trakcie prowadzonych prac budowlanych, drogowych czy remontowych (w szczególności w związku z planowanymi inwestycjami prowadzonymi w obrębie istniejących obiektów budowlanych, m.in. działań termomodernizacyjnych lub prac remontowych dachu i/lub elewacji), należy przewidzieć stosowanie działań minimalizujących i kompensacyjnych, takich jak:

- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych przed rozpoczęciem prac (np. uprzednie zinwentaryzowanie gatunków zasiedlających budynek),
- dostosowanie terminów przeprowadzenia robót do cyklu życiowego zwierząt, tj. realizacja prac w terminach minimalizujących ryzyko niszczenia lęgów ptaków i siedlisk nietoperzy,
- zapewnienie nadzoru przyrodniczego podczas realizacji inwestycji,
- zastosowanie rozwiązań kompensacyjnych w przypadku nieuniknionego zniszczenia siedlisk (np. montaż budek lęgowych i schronów dla nietoperzy, zakładanie nowych nasadzeń drzew i krzewów rodzimych gatunków, tworzenie łąk kwietnych i zadrzewień śródmiejskich).

W przypadku działań rewitalizacyjnych związanych z nowymi nasadzeniami zieleni, preferowane będzie stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych, bez wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych. Zaleca się więc, by realizatorzy przedsięwzięć

rewitalizacyjnych w tym zakresie uwzględnili tę kwestię – projekty będą weryfikowane pod tym względem w późniejszej fazie, przed ich wdrożeniem.

Infrastruktura techniczna elektroenergetyczna

Postanowienia niniejszego dokumentu, w tym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane będą zgodnie z następującymi zapisami:

- wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej należy uwzględnić pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii,
- wszystkie obiekty przewidywane do budowy, przebudowy lub remontu w zbliżeniu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną podlegają przepisom odrębnym,
- należy zapewnić swobodny dostęp i dojazd do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji elektroenergetycznych, linii elektroenergetycznych oraz konstrukcji wsporczych (słupów) w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii,
- zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z planowanej, budowanej, przebudowywanej, remontowanej i istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej na podstawie przepisów odrębnych.

Infrastruktura telekomunikacyjna

Jeśli podczas realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wystąpi kolizja z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi, należy zwrócić się do właściciela tych urządzeń z wnioskiem o wydanie warunków technicznych dotyczących ich zabezpieczenia lub przeniesienia.

8.2. Lista przedsięwzięć podstawowych

Niniejszy rozdział zawiera charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie w ramach otwartego naboru (szczegółowe informacje w rozdziale 11).

Każde spośród zgłoszonych przedsięwzięć zostało przedstawione w formie tabeli, zawierającej szczegółowe informacje na temat celu projektu, zakresu działań, lokalizacji i terminu realizacji, grupy interesariuszy, potencjalnych partnerów, szacowanej wartości oraz źródeł finansowania. Na grupę przedsięwzięć podstawowych składa się 9 projektów odpowiadających na zdiagnozowane w gminie problemy i negatywne zjawiska, a tym samym niezbędnych do osiągnięcia założonych celów rewitalizacji. Realizacja planowanych działań przyczyni się do przezwyciężenia sytuacji kryzysowej i osiągnięcia zamierzonej wizji rewitalizowanego obszaru.

Lista przedsięwzięć podstawowych obejmuje następujące projekty:

1. Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy.
2. Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy.
3. Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach.
4. Budowa żłobka w Pietrowicach Wielkich.
5. Budowa przedszkola w Pietrowicach Wielkich.
6. Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez międzypokoleniowe warsztaty.
7. Międzypokoleniowe Laboratorium Tradycji i Kultury.
8. Centrum Aktywności Lokalnej (CAL).
9. Wzmocnienie systemu wsparcia dziennego i rozwój oferty dla seniorów.

Tabela 14. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1

Lp.	1
Nazwa projektu	Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Spółdzielcza 4, 47-480 Kornice
Ogólny cel przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest zapewnienie mieszkańcom sołectwa Kornice bezpiecznej, dostępnej i funkcjonalnej przestrzeni do integracji społecznej, aktywności lokalnej i organizacji wydarzeń poprzez kompleksowy remont, termomodernizację oraz dostosowanie świetlicy wiejskiej do potrzeb współczesnych użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.1 C1. K1.2 C1. K1.3 C2. K2.1 C2. K2.2 C2. K2.3 C3. K3.1 C3. K3.3
Opis problemu	Realizacja przedsięwzięcia bezpośrednio odpowiada na zdiagnozowane problemy występujące w obszarze rewitalizacji, w szczególności w sołectwie Kornice, gdzie występują niekorzystne zjawiska w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Sfera społeczna Kornice to jedno z najmniejszych sołectw Gminy Pietrowice Wielkie, pozbawione podstawowej infrastruktury społecznej, takiej jak szkoła, przedszkole, kościół czy sklep. Świetlica wiejska pełni więc kluczową rolę jako jedyne miejsce spotkań mieszkańców, przestrzeń integracji, animacji społecznej oraz organizacji wydarzeń lokalnych. Jej zły stan techniczny ogranicza możliwości prowadzenia działań społecznych i kulturalnych, co pogłębia izolację społeczną i osłabia więzi sąsiedzkie. Remont obiektu i jego dostosowanie do potrzeb wszystkich mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami, sprzyjać będzie przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz wzmocni kapitał społeczny mieszkańców wsi. Sfera gospodarcza Brak infrastruktury sprzyjającej aktywności lokalnej ogranicza potencjał sołectwa w zakresie organizacji działań wspierających rozwój gospodarczy i społeczny, np. warsztatów, szkoleń, inicjatyw sołeckich. Odnowiona świetlica może stać się przestrzenią dla inicjatyw wspierających przedsiębiorczość, lokalne rzemiosło, a także organizację spotkań tematycznych z partnerami zewnętrznymi (np. doradztwo rolnicze, OZE). Może także wpłynąć na aktywizację zawodową i społeczną mieszkańców. Sfera środowiskowa Planowana termomodernizacja budynku przyniesie znaczącą poprawę efektywności energetycznej, co przełoży się na zmniejszenie zużycia energii i kosztów eksploatacji, a także ograniczenie emisji CO₂. Wprowadzenie rozwiązań proekologicznych wpłynie pozytywnie na jakość środowiska naturalnego w miejscowości, a także może stanowić dobry przykład dla mieszkańców w zakresie inwestycji w efektywność energetyczną. Sfera przestrzenno-funkcjonalna Budynek świetlicy wiejskiej, jako obiekt o istotnej funkcji publicznej, wymaga pilnych prac remontowych, które nie były realizowane przez wiele lat. Jego zły stan techniczny wpływa negatywnie na estetykę

Lp.	1
Nazwa projektu	Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy
	i funkcjonalność przestrzeni publicznej. Rewitalizacja obiektu pozwoli na przywrócenie mu pełnej użyteczności, dostosowanie do współczesnych standardów oraz zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W rezultacie poprawie ulegnie zarówno jakość przestrzeni wspólnej, jak i komfort jej użytkowania.
Zakres realizowanych zadań	- Prace remontowo-budowlane obejmujące: - remont dachu (wraz z ewentualną wymianą pokrycia dachowego i izolacją), - remont elewacji wraz z pracami naprawczymi i malarskimi, - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, - remont wnętrza budynku: tynki, podłogi, malowanie, instalacje wewnętrzne (elektryczne, wodno-kanalizacyjne, grzewcze), - wymianę oświetlenia na energooszczędne. - Termomodernizacja budynku, w tym: - docieplenie ścian zewnętrznych, - zastosowanie energooszczędnych technologii poprawiających efektywność energetyczną budynku. - Dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: - budowa pochylni/dojścia dla wózków inwalidzkich, - dostosowanie wejść, drzwi i ciągów komunikacyjnych, - przystosowanie toalety do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, - odpowiednie oznakowanie i wyposażenie wnętrz zgodnie z zasadami dostępności. - Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy: - remont lub budowa chodników i dojeżdż do budynku, - montaż elementów małej architektury (ławki, kosze na śmieci), - poprawa oświetlenia zewnętrznego, - wykonanie miejsc postojowych (w tym dla osób z niepełnosprawnościami), - uporządkowanie zieleni wokół obiektu. - Wyposażenie świetlicy w niezbędne elementy użytkowe: - zakup i montaż mebli (stoły, krzesła, szafy), - wyposażenie kuchni / aneksu kuchennego, - zakup podstawowego sprzętu multimedialnego (np. projektor, nagłośnienie) na potrzeby wydarzeń lokalnych.
Czas realizacji	2025-2030
Opis działań zap. dostępność	Realizacja projektu zakłada wprowadzenie szeregu rozwiązań, które umożliwią pełne i samodzielne korzystanie ze świetlicy wiejskiej przez osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz innymi szczególnymi potrzebami. Działania te obejmują zarówno elementy architektoniczne, jak i organizacyjne: - Dostępność architektoniczna: - Budowa pochylni (rampy) prowadzącej do głównego wejścia budynku, zgodnie z aktualnymi normami (właściwy kąt nachylenia, poręcze, antypoślizgowa nawierzchnia). - Likwidacja barier progowych – zastosowanie progów najazdowych lub całkowite usunięcie progów między pomieszczeniami. - Poszerzenie drzwi wejściowych i wewnętrznych w celu zapewnienia swobodnego przejazdu wózkiem inwalidzkim. - Dostosowanie toalety dla osób z niepełnosprawnością – odpowiednia przestrzeń manewrowa, uchwyty, armatura dostosowana do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. - Oznakowanie poziome i pionowe – czytelne i kontrastowe oznaczenia pomieszczeń oraz dróg ewakuacyjnych. - Odpowiednie oświetlenie ciągów komunikacyjnych oraz pomieszczeń wspólnych, zapewniające bezpieczeństwo i komfort osobom z niepełnosprawnością wzroku.

Lp.	1	
Nazwa projektu	Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy	
	2. Dostępność organizacyjna i funkcjonalna: - Możliwość rezerwacji świetlicy z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, np. wcześniejsze przygotowanie sali, sprzętu, odpowiedniego ustawienia mebli. - Zakup mebli i wyposażenia mobilnego (np. stołów, krzeseł na kółkach lub składanych), które ułatwią dostosowanie przestrzeni do różnych potrzeb użytkowników. - Dostęp do informacji o wydarzeniach w dostępnych formatach – np. powiększony druk, komunikaty głosowe (jeśli zostanie zakupiony sprzęt multimedialny), możliwość kontaktu telefonicznego w celu uzyskania informacji. 3. Działania miękkie: - Szkolenie osób zarządzających świetlicą z zakresu obsługi osób ze szczególnymi potrzebami. - Współpraca z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami w celu uwzględnienia ich potrzeb przy dalszym wykorzystaniu świetlicy.	
Ewentualni partnerzy	Rada Sołecka Kornice / Sołtys, Lokalne organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, Szkoły i przedszkola z pobliskich miejscowości, „Stacja Kultury” w Pietrowicach Wielkich, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Lokalna Grupa Działania (LGD „Partnerstwo dla Rozwoju”)	
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, EFRR	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 2. Liczba wyremontowanych obiektów infrastruktury społecznej 3. Powierzchnia użytkowa objęta remontem i modernizacją
	Sposób pomiaru	1. liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia 2. Protokół odbioru prac budowlanych, dokumentacja techniczna, dokumentacja fotograficzna przed i po remoncie 3. Inwentaryzacja budynku, projekt techniczny, protokół odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba wydarzeń społecznych, kulturalnych i integracyjnych organizowanych w świetlicy rocznie 2. Liczba użytkowników świetlicy rocznie
	Sposób pomiaru	1. Harmonogram wydarzeń, raporty organizatorów, listy obecności, zdjęcia z wydarzeń 2. Ewidencja użytkowników, listy obecności, dane od zarządcy świetlicy

Tabela 15. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2

Lp.	2
Nazwa projektu	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie

Lp.	2
Nazwa projektu	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Główna, 47-480 Kornice
Ogólny cel przedsięwzięcia	Głównym celem projektu budowy boiska wielofunkcyjnego w sołectwie Kornice jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, która będzie sprzyjać integracji społecznej, aktywności fizycznej oraz przeciwdziałać wykluczeniu obszaru w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.1 C2. K2.1 C2. K2.2 C2. K2.3 C3. K3.1
Opis problemu	Realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie boiska wielofunkcyjnego w sołectwie Kornice odpowiada na szereg zidentyfikowanych problemów w czterech sferach kryzysowych: społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Sfera społeczna: Sołectwo Kornice jest jednym z najmniejszych i najbardziej zdegradowanych funkcjonalnie obszarów Gminy Pietrowice Wielkie. Brakuje tu podstawowej infrastruktury społecznej – na terenie miejscowości nie funkcjonuje szkoła, przedszkole, kościół ani sklep. Brak takich instytucji negatywnie wpływa na integrację mieszkańców oraz ogranicza możliwości aktywnego i wspólnotowego spędzania czasu wolnego. Budowa wielofunkcyjnego boiska stworzy przestrzeń spotkań międzypokoleniowych, integrujących lokalną społeczność oraz wzmacniających więzi społeczne. Będzie to również miejsce dla organizacji wydarzeń sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych, co pobudzi życie społeczne w miejscowości. Sfera gospodarcza: Brak infrastruktury społeczno-rekreacyjnej obniża atrakcyjność sołectwa jako miejsca do życia, co może przyczyniać się do odpływu mieszkańców, zwłaszcza ludzi młodych. Nowoczesna infrastruktura sportowa może stać się elementem przyciągającym nowych mieszkańców oraz inwestorów, zainteresowanych osiedleniem się w spokojnym, wiejskim środowisku z dostępem do podstawowych funkcji społecznych. Realizacja projektu może również wygenerować lokalne zapotrzebowanie na usługi (np. catering, organizacja wydarzeń), co pośrednio pobudzi lokalną mikroprzedsiębiorczość. Sfera środowiskowa: Boisko zostanie zaprojektowane z wykorzystaniem nowoczesnych i ekologicznych materiałów, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Powstanie uporządkowana, bezpieczna przestrzeń rekreacyjna, która zastąpi obecnie niezagospodarowane lub nieatrakcyjne tereny. Inwestycja będzie promować aktywność fizyczną i zdrowy styl życia wśród mieszkańców, co pozytywnie wpłynie na jakość życia i zdrowie publiczne. Sfera przestrzenno-funkcjonalna: Kornice cierpią na deficyt miejsc o funkcji publicznej. Brakuje przestrzeni, która mogłaby pełnić rolę centrum życia społecznego. Budowa boiska wielofunkcyjnego wypełni tę lukę, tworząc nową, funkcjonalną przestrzeń publiczną, która uatrakcyjni miejscowość i zwiększy jej spójność przestrzenną. Obiekt będzie dostępny dla wszystkich grup wiekowych i przyczyni się do aktywizacji mieszkańców.

Lp.	2	
Nazwa projektu	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy	
Zakres realizowanych zadań	- Prace przygotowawcze i dokumentacyjne: - wykonanie projektu technicznego boiska, - uzyskanie wymaganych pozwoleń i zgód administracyjnych, - przygotowanie terenu pod inwestycję (wyrównanie, uporządkowanie, ewentualna niwelacja terenu). - Budowa boiska wielofunkcyjnego: - wykonanie nawierzchni sportowej (np. poliuretanowej lub sztucznej trawy) dostosowanej do różnych dyscyplin sportowych (piłka nożna, siatkówka, koszykówka, tenis), - wytyczenie i oznaczenie linii do gier zespołowych, - montaż niezbędnego wyposażenia sportowego: bramek, koszy do koszykówki, słupków do siatkówki, itp. - Budowa infrastruktury towarzyszącej: - ogrodzenie terenu boiska dla zapewnienia bezpieczeństwa, - wykonanie oświetlenia terenu umożliwiającego korzystanie z boiska także po zmroku, - budowa ciągów pieszych i dojazd do obiektu, - instalacja elementów małej architektury: ławki, kosze na śmieci, tablica informacyjna z regulaminem. - Zagospodarowanie terenu wokół boiska: - wykonanie nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej, - ewentualne utworzenie strefy rekreacyjnej (np. z placem zabaw lub siłownią plenerową, jeśli zostanie uwzględnione w budżecie), - urządzenie przestrzeni integracyjno-rekreacyjnej (np. miejsce do organizacji wydarzeń lokalnych, pikników, spotkań sąsiedzkich). - Działania promocyjne i informacyjne: - oznaczenie inwestycji zgodnie z wymogami programów operacyjnych, - promocja projektu w mediach lokalnych, na stronie gminy oraz w mediach społecznościowych.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Projekt budowy boiska wielofunkcyjnego w Kornicach uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami. Teren boiska będzie pozbawiony barier architektonicznych – przewidziane są utwardzone i równe dojścia, odpowiednia szerokość wejść oraz bezpieczna, antypoślizgowa nawierzchnia. Tablice informacyjne zostaną przygotowane w sposób czytelny, z wykorzystaniem dużych czcionek i piktogramów. Przestrzeń zostanie zaprojektowana jako uniwersalna i dostępna dla wszystkich grup wiekowych. W zarządzaniu obiektem gmina zapewni bieżące utrzymanie dostępności (np. odśnieżanie, usuwanie przeszkód) oraz dostosowywanie rozwiązań do potrzeb użytkowników.	
Ewentualni partnerzy	„Stacja Kultury” w Pietrowicach Wielkich, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Lokalne stowarzyszenia sportowe lub rekreacyjne, Koło Gospodyń Wiejskich w Kornicach, Rada Sołecka Kornic, Szkoły i przedszkola z innych sołectw	
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, EFRR	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	- Liczba wybudowanych boisk wielofunkcyjnych - Powierzchnia nowo zagospodarowanego terenu - Liczba utworzonych ogólnodostępnych przestrzeni rekreacyjnych
	Sposób pomiaru	- Odbiór techniczny inwestycji; dokumentacja projektowa i powykonawcza - Pomiary geodezyjne, dokumentacja projektowa - Opis funkcji obiektu, odbiór inwestycji

Lp.	2	
Nazwa projektu	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy	
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba mieszkańców korzystających z boiska rocznie 2. Liczba zorganizowanych wydarzeń (sportowych, integracyjnych, rekreacyjnych) w ciągu roku 3. Poziom zadowolenia mieszkańców z nowej infrastruktury
	Sposób pomiaru	1. Rejestry użytkowania, obserwacja, ankiety, zapisy organizatorów wydarzeń 2. Kalendarz wydarzeń, sprawozdania organizatorów, dokumentacja fotograficzna 3. Ankieta ewaluacyjna wśród mieszkańców sołectwa

Tabela 16. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3

Lp.	3	
Nazwa projektu	Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Szkolna 19, 47-480 Krowiarki	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców Krowiarek poprzez modernizację infrastruktury oświatowej, w szczególności poprzez remont i termomodernizację Szkoły Podstawowej, co przełoży się na: - podniesienie jakości edukacji i komfortu nauczania, - zwiększenie efektywności energetycznej budynku, - wzmocnienie integracji społecznej oraz przeciwdziałanie marginalizacji obszaru rewitalizacji, - podniesienie atrakcyjności Krowiarek jako miejsca do życia i rozwoju.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.2 C2. K2.1 C3. K3.1	
Opis problemu	Realizacja przedsięwzięcia polegającego na remoncie i termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Krowiarkach bezpośrednio odpowiada na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji, w którym wystąpiły istotne przekroczenia we wszystkich analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Krowiarki, jako sołectwo położone najdalej od centrum gminy, są szczególnie narażone na zjawiska marginalizacji i wykluczenia, co czyni inwestycję w infrastrukturę edukacyjną kluczową dla poprawy sytuacji lokalnej społeczności. Przedsięwzięcie to przynosi wymierne efekty w zakresie ograniczania i eliminacji problemów: Sfera społeczna Remont szkoły stanowi istotny impuls do aktywizacji społeczności lokalnej. Poprawa warunków nauki wpływa pozytywnie na jakość edukacji oraz warunki pracy kadry pedagogicznej, co może ograniczyć odpływ uczniów do placówek w innych miejscowościach. Nowoczesna, przyjazna przestrzeń sprzyja integracji dzieci i młodzieży, wzmacnia więzi społeczne i może stać się miejscem aktywności również poza godzinami lekcyjnymi (np. spotkania, zajęcia pozalekcyjne, działania międzypokoleniowe). Sfera gospodarcza Inwestycja generuje lokalne miejsca pracy na etapie realizacji robót budowlanych, a także sprzyja rozwojowi lokalnych usług (np. dostawców materiałów, wykonawców). W dłuższej perspektywie poprawa oferty edukacyjnej może	

Lp.	3
Nazwa projektu	Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach
	zwiększyć atrakcyjność Krowiarek jako miejsca zamieszkania, co korzystnie wpłynie na rozwój lokalnego rynku nieruchomości i aktywność gospodarczą. Sfera środowiskowa Termomodernizacja szkoły pozwoli znacząco ograniczyć zużycie energii, co przekłada się na mniejsze emisje CO₂ i poprawę efektywności energetycznej budynku. Inwestycja wpisuje się w cele polityki klimatycznej oraz działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Możliwe jest także wprowadzenie rozwiązań ekologicznych, takich jak wymiana źródeł ciepła, zastosowanie OZE (np. fotowoltaika), czy poprawa gospodarki wodno-ściekowej. Sfera przestrzenno-funkcjonalna Odnowiona szkoła podnosi jakość przestrzeni publicznej i przyczynia się do estetyzacji otoczenia. Obiekt może pełnić funkcję centrum lokalnej aktywności, a jego modernizacja przyczyni się do poprawy wizerunku miejscowości. Przestrzeń szkolna może zostać lepiej dostosowana do różnych potrzeb mieszkańców – dzieci, rodziców, seniorów czy organizacji społecznych. Sfera techniczna Budynek szkoły w obecnym stanie cechuje się niskim standardem technicznym, który nie spełnia współczesnych norm użytkowych i energetycznych. Prace remontowe i modernizacyjne rozwiążą problemy związane z przestarzałymi instalacjami, złą izolacją cieplną, niskim komfortem użytkowania oraz brakiem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Dzięki temu obiekt stanie się bezpieczny, funkcjonalny i długowieczny.
Zakres realizowanych zadań	1. Prace budowlano-remontowe: - remont elewacji z ociepleniem ścian zewnętrznych, - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej na energooszczędną, - remont dachu z wykonaniem izolacji termicznej i przeciwwilgociowej, - modernizacja pomieszczeń dydaktycznych i części wspólnych (klasy, korytarze, toalety, szatnie), - przystosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. podjazd, toaleta dostępna), - poprawa estetyki otoczenia budynku (np. utwardzenie terenu, elementy małej architektury, zieleń). 2. Prace termomodernizacyjne i instalacyjne: - ocieplenie przegród budowlanych (ściany, stropodach), - modernizacja systemu ogrzewania, - montaż nowoczesnej instalacji c.o. i ,c.w.u., - instalacja systemu zarządzania energią, - montaż odnawialnych źródeł energii (np. panele fotowoltaiczne). 3. Pozostałe prace instalacyjne: - modernizacja instalacji elektrycznej i oświetleniowej (w tym energooszczędne oświetlenie LED).
Czas realizacji	2025-2030
Opis działań zap. dostępność	W ramach projektu przewidziano działania zapewniające dostępność Szkoły Podstawowej w Krowiarkach dla osób ze szczególnymi potrzebami. Obejmują one likwidację barier architektonicznych poprzez budowę podjazdu, dostosowanie toalet oraz ciągów komunikacyjnych, a także ewentualny platformy dla osób z niepełnosprawnościami. Zaplanowano również czytelne oznakowanie pomieszczeń, zastosowanie udogodnień dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu oraz przeszkolenie personelu w zakresie dostępności. Dzięki tym działaniom szkoła stanie się przestrzenią bezpieczną i przyjazną dla wszystkich użytkowników.
Ewentualni partnerzy	Stacja Kultura (Gminne Centrum Kultury), Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski, Stowarzyszenia lokalne, koła gospodyń wiejskich, OSP, Sołectwo Krowiarki / Rada Sołecka

Lp.	3	
Nazwa projektu	Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach	
Szacowana wartość	3 130 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, EFRR	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba wyremontowanych obiektów edukacyjnych 2. Zmniejszenie emisji CO₂ 3. Liczba zmodernizowanych instalacji (elektryczna, grzewcza, wodno-kanalizacyjna)
	Sposób pomiaru	1. Potwierdzenie odbiorem technicznym 2. Wyliczenie wg wzoru przyjętego np. przez WFOŚiGW lub audytora energetycznego 3. Dokumentacja powykonawcza i protokoły odbioru
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba wydarzeń społeczno-edukacyjnych w obiekcie
	Sposób pomiaru	1. Rejestr wydarzeń (zajęcia pozalekcyjne, spotkania, warsztaty)

Tabela 17. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4

Lp.	4
Nazwa projektu	Budowa żłobka w Pietrowicach Wielkich
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Fabryczna, 47-480 Pietrowice Wielkie (teren po byłym Polmosie oraz roszarni)
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zwiększenie dostępności wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez budowę nowoczesnego, w pełni funkcjonalnego i dostępnego żłobka w Pietrowicach Wielkich, odpowiadającego na potrzeby mieszkańców oraz przeciwdziałającego problemom społecznym i infrastrukturalnym zidentyfikowanym w obszarze rewitalizacji. Cel ten wpisuje się w działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, wspierania młodych rodzin, aktywizacji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i przestrzennemu.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.2 C2. K2.1 C3. K3.1
Opis problemu	Budowa żłobka w Pietrowicach Wielkich jako projekt rewitalizacyjny rozwiązuje szereg istotnych problemów zidentyfikowanych w obszarze rewitalizacji: 1. Brak odpowiedniej infrastruktury opieki nad najmłodszymi dziećmi: - Obecnie w gminie funkcjonuje tylko jeden Klub Malucha, zlokalizowany w ościennej miejscowości, co utrudnia dostęp mieszkańcom centralnych części gminy. - Niewystarczająca liczba miejsc opieki utrudnia godzenie życia zawodowego i rodzinnego młodym rodzicom. 2. Zły stan techniczny istniejących obiektów oświatowych: - Adaptowane pomieszczenia po przedszkolu są niefunkcjonalne i nieprzystosowane do opieki nad małymi dziećmi. - Pojawiające się problemy z wilgocą mogą zagrażać zdrowiu dzieci i pracowników. 3. Brak dostępności dla osób z niepełnosprawnościami: - Istniejący budynek nie posiada udogodnień dla osób z ograniczoną mobilnością (brak podjazdu, windy, zbyt wąskie przejścia). - Wyklucza to dzieci z niepełnosprawnościami oraz utrudnia dostęp opiekunom i pracownikom.

Lp.	4
Nazwa projektu	Budowa żłobka w Pietrowicach Wielkich
	4. Ograniczona przestrzeń i brak warunków do rozwoju dzieci: - Małe sale uniemożliwiają prowadzenie pełnowartościowych zajęć opiekuńczo-wychowawczych. - Brakuje odpowiedniego zaplecza (np. sali do leżakowania, funkcjonalnego placu zabaw, kuchni). 5. Zubożenie funkcji społecznych i osłabienie więzi lokalnych: - Brak instytucji opiekuńczych w centralnej miejscowości gminy ogranicza aktywność społeczną mieszkańców i hamuje rozwój lokalnej wspólnoty.
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje kompleksową realizację nowego obiektu żłobka wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu. Szczegółowy zakres prac obejmuje: - Prace przygotowawcze: - Opracowanie dokumentacji projektowej i technicznej. - Uzyskanie niezbędnych pozwoleń i decyzji administracyjnych. - Przygotowanie terenu pod inwestycję. - Budowa nowego obiektu żłobka: - Wzniesienie parterowego budynku żłobka z pełnym zapleczem sanitarnym, technicznym i edukacyjno-opiekuńczym. - Zastosowanie rozwiązań przyjaznych środowisku i energooszczędnych (np. panele fotowoltaiczne, wentylacja z rekuperacją, energooszczędne okna). - Pełna dostępność dla osób z niepełnosprawnościami (podjazdy, winda, szerokie przejścia, odpowiednie toalety). - Wyposażenie żłobka: - Zakup mebli, sprzętu i pomocy dydaktycznych dostosowanych do potrzeb dzieci do lat 3. - Wyposażenie kuchni i zaplecza sanitarnego zgodnie z wymogami sanitarnymi. - Zakup sprzętu do monitoringu i zapewnienia bezpieczeństwa dzieci. - Zagospodarowanie terenu wokół budynku: - Budowa bezpiecznego placu zabaw z atestowanym wyposażeniem. - Nasadzenia zieleni i stworzenie przestrzeni rekreacyjnej. - Budowa chodników, podjazdów, miejsc parkingowych (w tym dla osób z niepełnosprawnościami). - Działania organizacyjne i wdrożeniowe: - Rekrutacja i przeszkolenie kadry opiekuńczej i administracyjnej. - Opracowanie regulaminu funkcjonowania żłobka oraz zasad naboru dzieci. - Promocja projektu wśród mieszkańców gminy. - Warsztaty adaptacyjne dla dzieci i rodziców.
Czas realizacji	2025-2030
Opis działań zap. dostępność	Zgodnie z zasadą dostępności uniwersalnej oraz wymogami ustawy o dostępności (Dz.U. z 2019 r. poz. 1696), projekt przedszkola zostanie zrealizowany z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Poniżej opisano planowane działania: - Dostępność architektoniczna (budynek parterowy, szerokie drzwi i korytarze, podjazdy zewnętrzne, bezprogowe wejścia do budynku, przestrzeń manewrowa, toaleta przystosowana do osób z niepełnosprawnościami, wyznaczone miejsca parkingowe). - Dostępność komunikacyjno – informacyjna (tablice informacyjne z piktogramami, oznakowanie kontrastowe, możliwość zastosowania pętli indukcyjnej). - Dostępność cyfrowa (strona internetowa żłobka zgodna z WCAG 2.1 AA, możliwość kontaktu online i telefonicznego). - Działania organizacyjne i edukacyjne (szkolenie personelu z zakresu komunikacji i pracy z dziećmi o szczególnych potrzebach, elastyczne podejście do adaptacji dziecka (możliwość przedłużonego okresu adaptacyjnego lub

Lp.	4	
Nazwa projektu	Budowa żłobka w Pietrowicach Wielkich	
	indywidualnej ścieżki wsparcia), możliwość zatrudnienia specjalistów (np. pedagog specjalny, terapeuta SI, logopeda).	
Ewentualni partnerzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedszkole w Pietrowicach Wielkich, Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu, Dom Spokojnej Starości, Organizacje pozarządowe i społeczne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
Szacowana wartość	8 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, Ministerstwo, Pracy i Polityki Społecznej (Program Aktywny Maluch 2022-2029), EFRR	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia 2. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem 3. Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
	Sposób pomiaru	1. Liczba podmiotów objętych wsparciem w ramach projektów ukierunkowanych na poprawę jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z regionalnym rynkiem pracy 2. Liczbę szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem 3. Liczbę obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące bądź inne udogodnienia
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba podmiotów, które podniosły jakość i efektywności oferowanych usług edukacyjnych 2. Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej
	Sposób pomiaru	1. Liczba podmiotów, które dzięki udziałowi w projekcie podniosły jakość i efektywność oferowanych usług edukacyjnych oraz ich powiązanie z rynkiem pracy, tj. wykorzystują w swojej codziennej działalności rozwiązania poprawiające jakość i efektywność procesu edukacyjnego 2. Obejmuje nowo utworzone dzięki wsparciu EFS+ miejsca stacjonarnego świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych w społeczności lokalnej

Tabela 18. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5

Lp.	5
Nazwa projektu	Budowa przedszkola w Pietrowicach Wielkich
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Fabryczna, 47-480 Pietrowice Wielkie (teren po byłym Polmosie oraz roszarni)
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zapewnienie nowoczesnej, bezpiecznej i dostępnej infrastruktury edukacyjno-opiekuńczej dla dzieci w wieku przedszkolnym poprzez budowę funkcjonalnego przedszkola dostosowanego do rosnących potrzeb społeczności lokalnej.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.2 C2. K2.1 C3. K3.1
Opis problemu	Przedsięwzięcie wpisuje się w działania rewitalizacyjne, odpowiadając na szereg problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji:

Lp.	5
Nazwa projektu	Budowa przedszkola w Pietrowicach Wielkich
	1. Niewystarczająca infrastruktura społeczna dla dzieci i rodzin: - Obecne przedszkole jest zbyt małe i нефункционалне w stosunku do liczby dzieci. - Brakuje przestrzeni do prowadzenia zajęć dydaktycznych, zabaw ruchowych czy opieki specjalistycznej. - Nowe przedszkole poprawi dostępność do usług opiekuńczo-edukacyjnych i zwiększy ich jakość. 2. Brak bezpiecznej, dostosowanej przestrzeni dla najmłodszych: - Przedszkole funkcjonujące na piętrze w budynku wielofunkcyjnym (współdzielonym z domem spokojnej starości) nie jest w pełni dostępne dla uczęszczających do niego dzieci oraz opiekunów (np. brak windy, który ogranicza dostęp do budynku osobom z ograniczeniami ruchowymi). - Nowy obiekt zapewni bezpieczny i w pełni dostosowany do potrzeb dzieci budynek (np. odpowiednia wysokość sanitariatów, przystosowane sale, plac zabaw, monitoring). 3. Brak integracji społecznej i międzypokoleniowej w lokalnej przestrzeni - Obecne warunki ograniczają możliwość prowadzenia zajęć wspólnych dla dzieci i seniorów w sposób komfortowy i zorganizowany. - Nowe przedszkole może być zaprojektowane z myślą o otwartości na współpracę z lokalną społecznością, co może przyczynić się do budowania więzi międzypokoleniowych – ale już z zachowaniem komfortu i prywatności każdej z grup. 4. Brak atrakcyjnych przestrzeni publicznych i edukacyjnych na terenie gminy: - Inwestycja może być impulsem do poprawy estetyki otoczenia (zieleni, plac zabaw, dostępna infrastruktura), co wpływa pozytywnie na przestrzeń publiczną w centrum wsi. 5. Degradacja funkcjonalna dotychczasowych budynków użyteczności publicznej - Przeniesienie przedszkola pozwoli na reorganizację funkcji budynku, w którym obecnie się ono mieści. Budynek ten może zostać w całości zaadaptowany na potrzeby domu spokojnej starości, poprawiając warunki życia seniorów.
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje kompleksową realizację nowego obiektu przedszkolnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu. Szczegółowy zakres prac obejmuje: 1. Przygotowanie terenu pod inwestycję - prace ziemne i niwelacja terenu, - uzbrojenie działki w media (woda, kanalizacja, prąd, ewentualnie gaz, światłowód). 2. Budowa nowego budynku przedszkola - budynek murowany, nowoczesny, dostosowany do potrzeb dzieci i osób z niepełnosprawnościami, - wydzielone sale dydaktyczne z zapleczem sanitarnym, - sala wielofunkcyjna (do zajęć ruchowych, spotkań z rodzicami). - pomieszczenia pomocnicze: szatnie, kuchnia/rozdzielnia posiłków, magazyny, gabinet logopedy/psychologa, pomieszczenia administracyjne. - zapewnienie pełnej dostępności (podjazdy, szerokie drzwi, brak progów). 3. Zagospodarowanie terenu wokół budynku - budowa placu zabaw z bezpieczną nawierzchnią i urządzeniami rekreacyjnymi, - nasadzenia zieleni, trawniki, krzewy ozdobne, - budowa chodników, dojazdów i podjazdów, - wyznaczenie miejsc postojowych, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, - ogrodzenie terenu przedszkola i instalacja monitoringu.

Lp.	5	
Nazwa projektu	Budowa przedszkola w Pietrowicach Wielkich	
	4. Zakup i montaż wyposażenia - meble i wyposażenie sal dydaktycznych (stoliki, krzesła, dywany, pomoce dydaktyczne), - wyposażenie kuchni lub zaplecza cateringowego, - zakup sprzętu multimedialnego i dydaktycznego (tablice interaktywne, rzutniki, zestawy sensoryczne). 5. Zadania administracyjne i organizacyjne - uzyskanie wymaganych pozwoleń (budowlane, itp.), - nadzór inwestorski i autorski nad realizacją projektu, - promocja projektu (tablice informacyjne, działania informacyjne), - przygotowanie dokumentacji powykonawczej i odbiorowej. 6. Warsztaty adaptacyjne dla dzieci i rodziców. 7. Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie opieki i rozwoju dzieci.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Zgodnie z zasadą dostępności uniwersalnej oraz wymogami ustawy o dostępności (Dz.U. z 2019 r. poz. 1696), projekt przedszkola zostanie zrealizowany z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Poniżej opisano planowane działania: 1. Dostępność architektoniczna (budynek nowoczesny, szerokie drzwi i korytarze, podjazdy zewnętrzne, bezprogowe wejścia do budynku, przestrzeń manewrowa, toaleta przystosowana do osób z niepełnosprawnościami, wyznaczone miejsca parkingowe). 2. Dostępność komunikacyjno – informacyjna (tablice informacyjne z piktogramami, oznakowanie kontrastowe, możliwość zastosowania pętli indukcyjnej). 3. Dostępność cyfrowa (strona internetowa przedszkola zgodna z WCAG 2.1 AA, możliwość kontaktu online i telefonicznego). 4. Działania organizacyjne i edukacyjne (szkolenie personelu z zakresu komunikacji i pracy z dziećmi o szczególnych potrzebach, elastyczne podejście do adaptacji dziecka (możliwość przedłużonego okresu adaptacyjnego lub indywidualnej ścieżki wsparcia), możliwość zatrudnienia specjalistów (np. pedagog specjalny, terapeuta SI, logopeda).	
Ewentualni partnerzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa w Pietrowicach Wielkich, Dom Spokojnej Starości, Organizacje pozarządowe i społeczne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
Szacowana wartość	15 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, EFRR	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego 2. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością 3. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem 4. Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
	Sposób pomiaru	1. Liczba utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego 2. Liczba istniejących miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami 3. Liczbę szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem 4. Liczbę obiektów edukacyjnych, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące bądź inne udogodnienia
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

Lp.	5	
Nazwa projektu	Budowa przedszkola w Pietrowicach Wielkich	
	Sposób pomiaru	1. Obejmuje nowo utworzone dzięki wsparciu EFS+ miejsca stacjonarnego świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych w społeczności lokalnej

Tabela 19. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6

Lp.	6	
Nazwa projektu	Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez międzypokoleniowe warsztaty	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. 1 Maja 8b, 47-480 Pietrowice Wielkie	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest organizacja spotkań, które będą miały na celu integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez m.in. warsztaty aktywizacyjno-integracyjne: kulinarne, rękodzielnicze, gry strategiczne.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.1 C1. K1.2	
Opis problemu	Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie: - ograniczone więzi międzypokoleniowe – słabszy kontakt dzieci i młodzieży z seniorami, - brak atrakcyjnej oferty kulturalnej i edukacyjnej w sołectwach objętych rewitalizacją, - niska aktywność społeczna mieszkańców w zakresie wspólnego działania, - ryzyko marginalizacji seniorów i osób starszych w życiu lokalnym.	
Zakres realizowanych zadań	Przeprowadzenie warsztatów aktywizacyjno-integracyjnych: kulinarnych, rękodzielniczych, gier strategicznych, a także zakup niezbędnego wyposażenia i materiałów warsztatowych oraz zatrudnienie specjalistów do prowadzenia zajęć. Zakres działań przewiduje udział osób w różnym wieku: dzieci i młodzieży, rodziców oraz seniorów.	
Czas realizacji	2027-2030	
Opis działań zap. dostępność	Udział w przedsięwzięciu zostanie zapewniony osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, płeć, rasę, niepełnosprawność, pochodzenie, światopogląd czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami w tym z różnymi niepełnosprawnościami będą miały zagwarantowany swobodny dostęp do zrewitalizowanej infrastruktury (np. usunięcie barier architektonicznych, instalacja odpowiedniego wyposażenia, dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej itp.).	
Ewentualni partnerzy	Lokalni liderzy, grupy formalne i nieformalne	
Szacowana wartość	100 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, EFRR, EFS, Euroregion Silesia	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba organizowanych warsztatów aktywizujących lokalną społeczność
	Sposób pomiaru	1. listy obecności
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba osób biorących udział w warsztatach
	Sposób pomiaru	1. listy obecności

Tabela 20. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7

Lp.	7
Nazwa projektu	Międzypokoleniowe Laboratorium Tradycji i Kultury
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Szkolna 5, 47-480 Pietrowice Wielkie
Ogólny cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego gminy oraz budowanie więzi międzypokoleniowych poprzez wspólne działania artystyczne, edukacyjne i integracyjne.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.1 C1. K1.2 C1. K1.4 C2. K2.3 C3. K3.4
Opis problemu	Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie: - stopniowe zanikanie lokalnych tradycji, zwyczajów i gwary, - ograniczone więzi międzypokoleniowe – słabszy kontakt dzieci i młodzieży z seniorami, - brak atrakcyjnej oferty kulturalnej i edukacyjnej w sołectwach objętych rewitalizacją, - niska aktywność społeczna mieszkańców w zakresie wspólnego działania, - ryzyko marginalizacji seniorów i osób starszych w życiu lokalnym.
Zakres realizowanych zadań	1. Warsztaty tematyczne: - rękodzieło, - kulinaria regionalne (np. pieczenie chleba, potrawy śląskie), - śpiew, muzyka i taniec ludowy, - teatr i gawęda – opowiadanie historii i legend lokalnych. 2. Zajęcia międzypokoleniowe: - wspólne gotowanie seniorów i młodzieży, - warsztaty wymiany umiejętności („Młodzi uczą nowych technologii – seniorzy uczą tradycji”), - projekty artystyczne (np. międzypokoleniowa orkiestra, teatr amatorski). 3. Dokumentowanie dziedzictwa: - nagrywanie wspomnień seniorów i archiwizacja opowieści o historii wsi, - tworzenie cyfrowego „Archiwum pamięci” (fotografie, przepisy, opisy zwyczajów), - publikacja broszury lub wystawa poświęcona tradycjom Pietrowic Wielkich i sołectw. 4. Wydarzenia integracyjne: - cykliczne festyny i spotkania z pokazem efektów warsztatów, - konkursy i wystawy twórczości lokalnej, - wspólne świętowanie tradycyjnych uroczystości (np. dożynki, święta patronalne, kolędowanie).
Czas realizacji	2026-2030
Opis działań zap. dostępność	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami - Dostępność architektoniczna – zajęcia w obiektach pozbawionych barier architektonicznych (podjazdy, toalety dostosowane). - Dostępność komunikacyjna – możliwość wsparcia w transporcie dla osób starszych i o ograniczonej mobilności. - Dostępność informacyjna – materiały przygotowane w sposób czytelny (duża czcionka, proste komunikaty); wsparcie asystenta/wolontariusza w razie potrzeby. - Wsparcie uczestników – obecność animatorów i wolontariuszy pomagających osobom z niepełnosprawnościami i seniorom w aktywnym uczestnictwie. - Równość udziału – otwarta i przyjazna rekrutacja, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Lp.	7	
Nazwa projektu	Międzypokoleniowe Laboratorium Tradycji i Kultury	
Ewentualni partnerzy	Stacja Kultura, szkoły, świetlice wiejskie, Koła Gospodyń Wiejskich, zespoły folklorystyczne i chóry parafialne, lokalne stowarzyszenia i fundacje, parafie i sołectwa, seniorzy, emeryci, grupy nieformalne, lokalni artyści i rzemieślnicy, biblioteka gminna i szkoły	
Szacowana wartość	200 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Narodowe Centrum Kultury, Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki budżetu Województwa Śląskiego na kulturę i integrację społeczną, EFS, FST, FERS, Regionalny Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba przeprowadzonych warsztatów międzypokoleniowych 2. Liczba wydarzeń integracyjno-kulturalnych (festyny, wystawy, spotkania) 3. Liczba uczestników działań
	Sposób pomiaru	1. listy obecności uczestników, sprawozdania z wydarzeń dokumentacja fotograficzna i filmowa, publikacje i materiały projektowe 2. listy obecności uczestników, sprawozdania z wydarzeń dokumentacja fotograficzna i filmowa, publikacje i materiały projektowe 3. listy obecności uczestników, sprawozdania z wydarzeń dokumentacja fotograficzna i filmowa, publikacje i materiały projektowe
	Wskaźniki rezultatu	1. Wzrost poziomu integracji społecznej 2. Wzrost kompetencji uczestników w zakresie tradycji i kultury lokalnej. 3. Zwiększenie aktywności międzypokoleniowej
	Sposób pomiaru	1. Ankiety ewaluacyjne 2. Testy wiedzy, ankiety po warsztatach 3. Liczba inicjatyw z udziałem młodzieży i seniorów

Tabela 21. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8

Lp.	8	
Nazwa projektu	Centrum Aktywności Lokalnej (CAL)	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. 1 Maja 8b, 47 – 480 Pietrowice Wielkie	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczna i integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez utworzenie ogólnodostępnego Centrum Aktywności Lokalnej (CAL), które stanie się przestrzenią wspólnego działania, budowania więzi społecznych oraz rozwoju kompetencji obywatelskich i międzypokoleniowych. Projekt ma na celu wzmocnienie kapitału społecznego oraz przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom takim jak wykluczenie społeczne, bierność obywatelska, izolacja osób starszych i ograniczony dostęp do oferty społeczno-kulturalnej.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.1 C1. K1.2 C1. K1.3 C2. K2.2 C2. K2.3 C3. K3.4	

Lp.	8
Nazwa projektu	Centrum Aktywności Lokalnej (CAL)
Opis problemu	Obszar rewitalizacji w Gminie Pietrowice Wielkie – obejmujący sołectwa Kornice i Krowiarki oraz ulice: 1-go Maja, Krawiecka, Młyńska, Nowa, Tłustomostka, Żeromskiego, Fabryczna i Topolowa – charakteryzuje się występowaniem szeregu negatywnych zjawisk społecznych, które pogłębiają się z roku na rok i wpływają na jakość życia mieszkańców. Do najistotniejszych problemów tego obszaru należą: 1. Niski poziom aktywności społecznej i zaangażowania mieszkańców - Brakuje stałego miejsca, w którym mieszkańcy mogliby się spotykać, integrować, rozwijać swoje pasje i wspólnie działać. - Istniejące świetlice są często niedostosowane do pełnienia funkcji społeczno-edukacyjnych lub funkcjonują w ograniczonym zakresie 2. Wykluczenie społeczne i ograniczony dostęp do oferty edukacyjnej i kulturalnej - Osoby starsze, samotne i mniej mobilne nie mają zapewnionego dostępu do oferty społecznej, co pogłębia ich izolację. - Młodzież nie ma przestrzeni do konstruktywnego spędzania czasu wolnego, co sprzyja bierności lub zachowaniom ryzykownym. - Brak regularnych zajęć i warsztatów rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe. 3. Zanik więzi sąsiedzkich i niska integracja międzypokoleniowa - Obserwuje się osłabienie relacji sąsiedzkich i ograniczoną współpracę pomiędzy mieszkańcami. - Niedostatek inicjatyw łączących różne grupy wiekowe (np. dzieci i seniorów), co prowadzi do podziałów pokoleniowych i braku wzajemnego zrozumienia. 4. Brak narzędzi do aktywizacji oddolnej i rozwoju lokalnych inicjatyw - Mieszkańcy często mają ciekawe pomysły, ale nie mają wsparcia merytorycznego ani infrastruktury do ich realizacji. - Brakuje przestrzeni wspierającej rozwój liderów lokalnych i organizacji społecznych. 5. Nierównomierny rozwój obszarów wiejskich w gminie - Kornice i Krowiarki, mimo swojego potencjału historyczno-przyrodniczego, pozostają w cieniu centralnej części gminy. - Rewitalizacja społeczna tych sołectw wymaga narzędzia, które będzie działać na rzecz lokalnej integracji i rozwoju.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie utworzone Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) jako ogólnodostępna przestrzeń integracji i aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt obejmuje adaptację i wyposażenie wybranego budynku, zatrudnienie koordynatora oraz uruchomienie bogatej oferty warsztatów, spotkań i wydarzeń międzypokoleniowych. W CAL realizowane będą działania edukacyjne, społeczne i kulturalne skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Mieszkańcy zyskają możliwość rozwijania swoich pasji, wzmacniania więzi sąsiedzkich oraz realizowania własnych inicjatyw. Centrum będzie także wspierać lokalnych liderów i organizacje społeczne.
Czas realizacji	2025-2030
Opis działań zap. dostępność	W ramach projektu utworzenia Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) w Gminie Pietrowice Wielkie zostaną zapewnione warunki dostępności architektonicznej, informacyjnej, cyfrowej i organizacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Budynek CAL zostanie dostosowany poprzez likwidację barier (np. podjazd, toaleta przystosowana, oznaczenia kontrastowe), a komunikacja z mieszkańcami będzie prowadzona w sposób prosty i zrozumiały. Strona internetowa spełni standardy

Lp.	8		
Nazwa projektu	Centrum Aktywności Lokalnej (CAL)		
	WCAG 2.1, a działania będą dostosowane do potrzeb różnych grup społecznych, w tym seniorów i osób z niepełnosprawnościami.		
Ewentualni partnerzy	KGW, OSP, szkoły, biblioteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, parafie, lokalni przedsiębiorcy, aktywni mieszkańcy i grupy nieformalne		
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł		
Źródła finansowania	Budżet gminy, EFRR		
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba utworzonych Centrów Aktywności Lokalnej 2. Liczba wydarzeń/zajęć zorganizowanych w CAL 3. Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach CAL	
	Sposób pomiaru	1. Dokumentacja projektowa (protokół odbioru, zdjęcia, sprawozdanie z uruchomienia CAL) 2. Harmonogramy, listy obecności, raporty z wydarzeń, kalendarz działań CAL. 3. Listy obecności, karty uczestnictwa, rejestr wydarzeń z liczbą uczestników	
	Wskaźniki rezultatu	1. Wzrost poziomu aktywności społecznej mieszkańców 2. Liczba nowych inicjatyw oddolnych zrealizowanych dzięki CAL 3. Liczba osób deklarujących poprawę jakości życia na obszarze rewitalizacji	
	Sposób pomiaru	1. Ankieta ewaluacyjna przed i po realizacji projektu (badanie porównawcze) 2. Zgłoszenia inicjatyw, dokumentacja realizacji, raporty CAL 3. Ankieta końcowa wśród uczestników działań CAL lub badanie opinii publicznej	

Tabela 22. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9

Lp.	9		
Nazwa projektu	Wzmocnienie systemu wsparcia dziennego i rozwój oferty dla seniorów		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Pietrowice Wielkie		
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. 1 Maja 8B, 47-480 Pietrowice Wielkie		
Ogólny cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest wzmocnienie i rozwój systemu wsparcia dziennego dla osób starszych poprzez rozbudowę i rozszerzenie działalności Dziennego Domu Seniora oraz sieci działań wspierających aktywne, bezpieczne i godne starzenie się mieszkańców gminy.		
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1. K1.1 C1. K1.2 C1. K1.4 C2. K2.1 C3. K3.4		
Opis problemu	Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie: - starzenie się populacji i wzrost liczby osób starszych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, - samotność i izolacja społeczna seniorów, zwłaszcza w sołectwach objętych rewitalizacją (Krowiarki, Kornice, część Pietrowic Wielkich), - ograniczona oferta zajęć aktywizujących, edukacyjnych i opiekuńczych dla osób starszych, - potrzeba zapewnienia kompleksowej opieki dziennej (wsparcie społeczne, zdrowotne, edukacyjne, integracyjne),		

Lp.	9	
Nazwa projektu	Wzmocnienie systemu wsparcia dziennego i rozwój oferty dla seniorów	
	- brak wystarczającej liczby miejsc i personelu w istniejącym Dziennym Domu Seniora w stosunku do rosnących potrzeb.	
Zakres realizowanych zadań	1. Rozszerzenie działalności Dziennego Domu Seniora: • zwiększenie liczby miejsc dla uczestników, • poszerzenie oferty zajęć (ruchowych, edukacyjnych, artystycznych, terapeutycznych), • doposażenie obiektu w sprzęt rehabilitacyjny, pomoce dydaktyczne i materiały warsztatowe. 2. Utworzenie sieci lokalnych punktów wsparcia seniora w sołectwach objętych rewitalizacją: • organizacja klubów seniora lub punktów aktywności w Krowiarkach i Kornicach, • zapewnienie dojazdu seniorom do miejsc zajęć. 3. Zajęcia integracyjne i międzypokoleniowe: • wspólne warsztaty z dziećmi i młodzieżą, • wydarzenia i akcje społeczne promujące solidarność międzypokoleniową. 4. Wsparcie specjalistyczne: • zajęcia z fizjoterapeutą, psychologiem, dietetykiem, doradcą społecznym, • działania edukacyjne w zakresie profilaktyki zdrowotnej i samodzielności. 5. Szkolenia dla kadry i wolontariuszy: • rozwój kompetencji opiekuńczych, komunikacyjnych i terapeutycznych, • włączenie wolontariuszy w codzienne działania domu seniora.	
Czas realizacji	2026-2030	
Opis działań zap. dostępność	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami • organizacja zajęć w obiekcie pozbawionym barier architektonicznych, • dostosowanie oferty zajęć do możliwości osób z niepełnosprawnościami, • zapewnienie transportu dla osób mających trudności z samodzielnym dotarciem, • pomoc asystentów i wolontariuszy w codziennych czynnościach, • materiały informacyjne w formie czytelnej (duża czcionka, proste komunikaty).	
Ewentualni partnerzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Seniora, Centrum Społeczno-Kulturalne, szkoły i przedszkola, organizacje pozarządowe (KGW)	
Szacowana wartość	500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Narodowe Centrum Kultury, Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki budżetu Województwa Śląskiego na kulturę i integrację społeczną, EFS, FST, FERS, Regionalny Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Liczba uczestników Dziennego Domu Seniora 2. Liczba zorganizowanych zajęć i warsztatów
	Sposób pomiaru	1. listy obecności uczestników, sprawozdania z wydarzeń dokumentacja fotograficzna i filmowa, publikacje i materiały projektowe 2. listy obecności uczestników, sprawozdania z wydarzeń dokumentacja fotograficzna i filmowa, publikacje i materiały projektowe
	Wskaźniki rezultatu	1. Wzrost odsetka seniorów aktywnie uczestniczących w życiu społecznym gminy 2. Poprawa samopoczucia i kondycji uczestników
	Sposób pomiaru	1. Ankiety ewaluacyjne 2. Ankiety ewaluacyjne

8.3. Zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć

Na obszarze Gminy Pietrowice Wielkie, w ramach procesu rewitalizacji, mogą być realizowane działania dodatkowe określane jako przedsięwzięcia uzupełniające. Ich oddziaływanie może obejmować nie tylko obszary bezpośrednio objęte rewitalizacją, lecz także inne części gminy. Zasadniczym celem tych przedsięwzięć jest wspieranie i wzmacnianie efektów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, dlatego powinny one pozostawać w ścisłej komplementarności z przedsięwzięciami podstawowymi.

Przedsięwzięcia uzupełniające mogą przyczyniać się m.in. do ograniczania wykluczenia społecznego, podnoszenia jakości życia mieszkańców, wzmacniania integracji i bezpieczeństwa społecznego, a także do rozwijania postaw proekologicznych. Ich realizacja przynosi pozytywne efekty w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej.

W związku z tym na terenie gminy mogą być podejmowane dodatkowe projekty, ukierunkowane m.in. na:

- podnoszenie jakości i komfortu życia mieszkańców w różnych grupach wiekowych,
- ograniczanie negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ubóstwo czy wykluczenie, poprzez poprawę jakości i dostępności usług publicznych,
- wzmacnianie więzi społecznych oraz aktywizację mieszkańców poprzez tworzenie przestrzeni spotkań, organizację wydarzeń i różnorodnych form aktywności (rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych),
- budowanie i pielęgnowanie lokalnej tożsamości poprzez inicjatywy edukacyjne i integracyjne,
- wspieranie zatrudnienia i przedsiębiorczości, sprzyjające ograniczaniu bezrobocia,
- angażowanie społeczności lokalnej w proces współtworzenia i projektowania przestrzeni publicznych (parków, placów, ulic),
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez działania edukacyjne i inicjatywy ograniczające przestępczość,
- rozwijanie świadomości ekologicznej oraz promowanie postaw proekologicznych,
- ochronę i promocję lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego poprzez wspieranie odpowiednich inicjatyw.

9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań

Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie opiera się na zintegrowanym podejściu, uwzględniającym kluczowe zasady prowadzenia działań rewitalizacyjnych: kompleksowość, koncentrację interwencji oraz komplementarność. Szczególny nacisk położono na zapewnienie spójności – zarówno pomiędzy przedsięwzięciami realizowanymi w ramach Programu, jak i między działaniami różnych podmiotów oraz źródłami finansowania wykorzystywanymi na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, skuteczność podejmowanych projektów wymaga zachowania komplementarności w wielu wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz finansowym. Takie podejście pozwala na pełniejsze wykorzystanie dostępnych zasobów, zwiększa efektywność interwencji oraz wzmacnia trwałość osiągniętych rezultatów. W efekcie proces rewitalizacji staje się skutecznym narzędziem ożywienia obszarów zdegradowanych i trwałej poprawy jakości życia mieszkańców.

9.1. Zasada kompleksowości

Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie obejmuje szeroki zakres działań i projektów rewitalizacyjnych realizowanych z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł finansowania. Jego kompleksowy charakter wynika ze specyfiki procesu rewitalizacji, stanowiącego złożone i wieloaspektowe przedsięwzięcie obejmujące kluczowe sfery rozwoju – społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Takie zintegrowane podejście umożliwia skuteczne reagowanie na lokalne problemy oraz sprzyja zrównoważonemu rozwojowi obszarów zdegradowanych.

9.2. Zasada koncentracji interwencji

Zgodnie z zasadą koncentracji interwencji, działania rewitalizacyjne zostaną ukierunkowane na obszar gminy, w którym występuje największe nasilenie zjawisk kryzysowych oraz największa koncentracja problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, a który jednocześnie posiada istotne znaczenie dla rozwoju całej gminy. Podstawowym założeniem procesu delimitacji obszaru rewitalizacji było zidentyfikowanie terenu o najwyższym stopniu kumulacji negatywnych zjawisk przy jednoczesnym rozpoznaniu jego potencjałów rozwojowych. Takie podejście pozostaje w pełnej zgodności z zasadą koncentracji interwencji, gwarantując efektywne ukierunkowanie działań na obszary o największych potrzebach i możliwościach przemiany. Na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wyznaczono w Gminie Pietrowice Wielkie obszar rewitalizacji, który obejmuje jednostki Pietrowice Wielkie II, Kornice i Krowiarki, przy czym ograniczono je wyłącznie do obszarów zamieszkanymi.

uchwałą nr XVI/160/2025 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie. Obszar rewitalizacji zamieszkuje 1 837 osób, co stanowi 28,56% ogółu populacji Gminy Pietrowice Wielkie. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 192,27 ha, co stanowi 2,83% ogółu powierzchni gminy.

9.3. Zasada komplementarności

Realizacja różnego rodzaju przedsięwzięć w ramach programu rewitalizacji umożliwi maksymalnie efektywne wykorzystanie dostępnych środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi działaniami zapewnią ich spójne i skoordynowane oddziaływanie na zdiagnozowane problemy, co w konsekwencji pozwoli osiągnąć trwałe i kompleksowe efekty procesu rewitalizacji.

Komplementarność przestrzenna

Zapewnienie komplementarności przestrzennej polega na takim doborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, aby wytworzona została pomiędzy nimi synergia oraz oddziaływały na cały obszar występowania zjawisk kryzysowych. Należy także zadbać, aby podejmowane działania nie doprowadziły do przeniesienia się problemów na inne obszary gminy ani same nie generowały negatywnych zjawisk społecznych, takich jak m.in. segregacja społeczna, czy różne formy wykluczenia. Zaplanowane działania koncentrują się przestrzennie i wzajemnie uzupełniają między sobą.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały tak zaprojektowane, aby były spójne przestrzennie i oddziaływały na poszczególne sfery problemowe. W przypadku gminy Pietrowice Wielkie, wszystkie przedsięwzięcia są realizowane na obszarze rewitalizacji. Realizacja projektów umożliwi nie tylko korzystanie z nowopowstałej i zmodernizowanej infrastruktury, ale także udział różnorodnych grup interesariuszy, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji, mieszkańców pozostałej części gminy i turystów, w realizowanych w tych przestrzeniach projektach miękkich.

Koncentracja przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji, w istotny sposób pozwala przeciwdziałać zidentyfikowanym problemom tego obszaru, a ich realizacja wpłynie pozytywnie także na tereny przyległe, stanowiąc istotny impuls rozwojowy gminy.

Wszystkie planowane działania przyczynią się do zwalczania zidentyfikowanych problemów, zarówno w sferze społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Ich realizacja pomoże osiągnąć założone cele, poprawiając jakość życia mieszkańców i rozwiązując najpilniejsze problemy lokalnej społeczności, co stanowi o ich istotności i zasadności.

Komplementarność problemowa

Zapewnienie komplementarności problemowej planowanych przedsięwzięć ma na celu zwiększenie skuteczności oddziaływania na problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji. Aby tego dokonać, należy zapewnić wzajemne się uzupełnianie się przedsięwzięć, co wzmocni ich oddziaływanie na poszczególne sfery problemowe: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Takie kompleksowe i systemowe podejście zapobiega fragmentacji działań, dzięki czemu możliwe jest niwelowanie negatywnych zjawisk w kilku sferach jednocześnie, co zwiększa skuteczność całego procesu rewitalizacji.

Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z poszczególnymi sferami problemowymi (społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną) zostało przedstawione poniżej w formie tabeli.

Tabela 23. Macierz korelacji przedsięwzięć z poszczególnymi sferami

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	S	G	Ś	FP	T
1.	Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy	x	x	x	x	x
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy	x	x	x	x	
3.	Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach	x	x	x	x	x
4.	Budowa Żłobka w Pietrowicach Wielkich	x			x	
5.	Budowa Przedszkola w Pietrowicach Wielkich	x				
6.	Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez międzypokoleniowe warsztaty	x				
7.	Miedzypokoleniowe Laboratorium Tradycji i Kultury	x		x		
8.	Centrum Aktywności Lokalnej (CAL)	x	x	x	x	x
9.	Wzmocnienie systemu wsparcia dziennego i rozwój oferty dla seniorów	x		x	x	

Program rewitalizacji definiuje główne potrzeby i wynikające z nich cele oraz kierunki działań, które pozwolą te potrzeby zaspokoić. Postawione cele realizowane są poprzez przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są powiązane między sobą, jak również wpisują się w ogólne kierunki rozwoju strategicznego gminy, wynikające z pozostałych dokumentów strategicznych i planistycznych, które zostały wykazane we wcześniejszych rozdziałach.

Komplementarność projektów rewitalizacyjnych przejawia się także w powiązaniu przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym z działaniami miękkimi. Nowe

i przekształcone przestrzenie, utworzone dzięki zadaniom inwestycyjnym, tworzą możliwości prowadzenia projektów społecznych o charakterze integracyjnym, aktywizacyjnym i rozwojowym dla lokalnej społeczności, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałając negatywnym zjawiskom społecznym. Przedsięwzięcia ze sfery technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej, są zatem ważnym fundamentem, wzmacniającym działania społeczne, wpływając także na poprawę warunków w sferze gospodarczej.

W ramach niniejszego programu rewitalizacji zaplanowano szereg przedsięwzięć, które wzajemnie oddziałują w celu realizacji zdefiniowanych potrzeb:

- projekty aktywizujące społecznie i zawodowo mieszkańców obszaru rewitalizacji, obejmujące przede wszystkim działania miękkie na rzecz budowania relacji i wspólnoty lokalnej, wsparcia społecznego i edukacyjnego, wzmacniania kompetencji społecznych i zawodowych, a także pobudzania lokalnej przedsiębiorczości i inicjatyw społecznych,
- projekty poprawiające jakość infrastruktury publicznej i komunikacyjnej, obejmujące działania inwestycyjne w zakresie tworzenia nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury publicznej oraz kształtowanie dostępnych przestrzeni wspólnych, dzięki którym możliwa będzie realizacja działań miękkich, aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- projekty eliminujące zagrożenia ekologiczne i poprawiające estetykę przestrzeni, obejmujące projekty z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, adaptacji do zmian klimatu, rozwoju zielonej infrastruktury, poprawy estetyki przestrzeni publicznych, czy rozwijanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Powiązanie zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych, celów i kierunków działań z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, przedstawiono również w poniższej tabeli.

Tabela 24. Komplementarność problemowa – powiązanie potrzeb rewitalizacji, celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Potrzeby rewitalizacyjne	Cele rewitalizacji	Kierunki działań rewitalizacyjnych	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (numery)
Potrzeba aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji	C1, C2, C3	C1.K1.1, C1.K1.2, C1.K1.3, C2.K2.1, C2.K2.2, C2.K2.3, C3.K3.4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Potrzeba poprawy jakości infrastruktury publicznej i komunikacyjnej	C1, C2	C1.K1.2, C1. K1.4, C2.K2.1, C2.K2.2, C2.K2.3, C2. K2.4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Potrzeba eliminacji zagrożeń ekologicznych i poprawy estetyki przestrzeni	C2, C3	C2.K2.1, C2.K2.2, C3.K3.1, C3.K3.2, C3.K3.3, C3. K3.4	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna stanowi kluczowy element sprawnego zarządzania procesem rewitalizacji, gwarantując spójność procedur oraz właściwe ukierunkowanie działań. Starannie zaprojektowany system zarządzania umożliwia efektywną współpracę między instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie.

Za wdrażanie programu odpowiada Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich, natomiast nadzór nad jego realizacją sprawuje Wójt Gminy Pietrowice Wielkie. Wójt współpracuje z pracownikami urzędu odpowiedzialnymi m.in. za koordynację działań z organizacjami pozarządowymi, pozyskiwanie funduszy zewnętrznych oraz współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy, w tym z ośrodkiem pomocy społecznej.

W celu wzmocnienia partycypacyjnego wymiaru zarządzania przewiduje się powołanie Komitetu Rewitalizacji – organu opiniotwórczo-doradczego Wójta. Zasady funkcjonowania Komitetu oraz tryb wyboru jego członków zostaną określone w uchwale Rady Gminy Pietrowice Wielkie, której projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym.

Dla zapewnienia przejrzystości i powszechnego dostępu do informacji zaplanowano regularne publikowanie danych dotyczących monitoringu i ewaluacji przez Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich. Informacje te będą udostępniane na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co umożliwi interesariuszom rewitalizacji bieżące śledzenie postępów i ocenę skuteczności podejmowanych działań.

Przedsięwzięcia ujęte w Programie są w pełni zgodne z jego celami oraz z zapisami obowiązujących dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, powiatowym i wojewódzkim (por. rozdział 7). Zachowanie tej spójności sprzyja skutecznej realizacji celów rewitalizacji oraz zapewnia dostosowanie planowanych projektów do zidentyfikowanych problemów występujących na obszarze rewitalizacji.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie zakłada utrzymanie ciągłości programowej poprzez realizację przedsięwzięć, które nie tylko nawiązują do dotychczasowej polityki lokalnej, lecz także stanowią jej naturalne rozwinięcie oraz uzupełnienie działań podejmowanych w poprzednim okresie programowania polityki spójności 2014-2020. W ten sposób zapewniona zostaje komplementarność międzyokresowa, rozumiana zarówno jako kontynuacja sprawdzonych rozwiązań praktycznych, jak i ideowe dopełnienie wcześniejszych i obecnych inicjatyw. Aktualna perspektywa finansowa stwarza możliwość dalszej realizacji zintegrowanych przedsięwzięć, które wzmacniają osiągnięte dotychczas rezultaty i przyczyniają się do trwałego rozwoju gminy. Kontynuowanie wcześniejszych doświadczeń i ich rozszerzanie pozwala nie tylko sprawnie wdrażać nowe projekty, ale także efektywnie wykorzystywać dostępne zasoby finansowe i organizacyjne.

W kolejnej tabeli zaprezentowano wybrane przykłady projektów zrealizowanych w minionych latach – zarówno przez Gminę Pietrowice Wielkie, jak i inne podmioty mające wpływ na jej sytuację społeczno-gospodarczą. Przedsięwzięcia zaplanowane w niniejszym programie rewitalizacji stanowią konsekwencję i rozwinięcie wcześniejszych działań współfinansowanych ze środków unijnych. Nowe projekty rozwijają efekty już zrealizowanych inicjatyw w szerszym i bardziej kompleksowym wymiarze. Wcześniejsze interwencje skupiały się na między innymi na rozwoju energetyki, integracji społecznej podniesieniu jakości i ochrony środowiska przyrodniczego oraz kreowaniu odpowiednich warunków edukacyjnych, podobnie jak działania zaplanowane w niniejszym programie, które rozwijają te kierunki w jeszcze szerszym zakresie.

Reasumując, planowane przedsięwzięcia stanowią kontynuację wcześniejszych działań co najmniej na poziomie ideowym – to ułatwia ich skuteczne wdrażanie oraz pozwala na lepsze wykorzystanie dostępnych środków finansowych. Wykorzystanie doświadczeń zdobytych przy realizacji poprzednich projektów – w tym współfinansowanych z funduszy unijnych – przekłada się na wyższą efektywność interwencji oraz zwiększa ich trwałość w dłuższej perspektywie.

Tabela 25. Lista projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020 w gminie Pietrowice Wielkie

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu	Kategoria
Modernizacja systemów grzewczych i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej będących własnością Gminy Pietrowice Wielkie: Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie oraz Centrum Społeczno-Kulturalnego w Pietrowicach Wielkich	GMINA PIETROWICE WIELKIE	1 330 391,83 zł	Energetyka
Adaptacja budynku dawnego dworca kolejowego na centrum usług społecznościowych w Pietrowicach Wielkich	GMINA PIETROWICE WIELKIE	3 917 345,56 zł	Praca i integracja społeczna
Dobra pora na aktywnego Seniora	GMINA PIETROWICE WIELKIE	1 836 426,10 zł	Praca i integracja społeczna
Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z budową wewnętrznej instalacji gazowej w Pietrowicach Wielkich przy ul. 1 Maja 11, 1 Maja 16, Fabrycznej 21	GMINA PIETROWICE WIELKIE	1 284 666,78 zł	Ochrona środowiska
Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Pietrowicach Wielkich	GMINA PIETROWICE WIELKIE	985 320,71 zł	Ochrona środowiska
Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Pietrowice Wielkie	GMINA PIETROWICE WIELKIE	508 850,00 zł	Ochrona środowiska
Z nami osiągniesz sukces a nauka stanie się przyjemnością	GMINA PIETROWICE WIELKIE	858 850,63 zł	Nauka i edukacja
Moje przedszkole to dobry start do świata wiedzy i sukcesu.	GMINA PIETROWICE WIELKIE	402 852,50 zł	Nauka i edukacja

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu	Kategoria
Kształcimy efektywnie! Rozwój kompetencji kluczowych wśród uczniów ze szkół na terenie gminy Pietrowice Wielkie	GMINA PIETROWICE WIELKIE	296 355,69 zł	Nauka i edukacja
Przedszkole marzeń- upowszechnianie edukacji przedszkolnej w gminie Pietrowice Wielkie	GMINA PIETROWICE WIELKIE	242 004,63 zł	Nauka i edukacja
Nowoczesna edukacja oznacza lepszy start w przyszłość	GMINA PIETROWICE WIELKIE	233 240,80 zł	Nauka i edukacja

Źródło: <https://mapadotacji.gov.pl/>

Komplementarność źródeł finansowania

Realizacja przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie będzie możliwa dzięki wykorzystaniu środków pochodzących z różnorodnych źródeł finansowania. Obejmują one zarówno środki własne gminy, krajowe programy wsparcia, jak i fundusze Unii Europejskiej, w szczególności w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027.

Aby uniknąć ryzyka podwójnego finansowania tych samych wydatków, przed złożeniem każdego wniosku o dofinansowanie zewnętrzne konieczne będzie przeprowadzenie szczegółowej analizy kosztów kwalifikowalnych oraz źródeł ich pokrycia. Przestrzeganie zasady dodatkowości środków unijnych wymaga ponadto ścisłej koordynacji finansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych z krajowymi instrumentami wsparcia i politykami publicznymi.

Szczegółowe informacje dotyczące planowanych źródeł finansowania poszczególnych przedsięwzięć zostały przedstawione w kartach projektów oraz w rozdziale 10: *Szacunkowe ramy finansowe*.

9.4. Podsumowanie

Skuteczna realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie wymaga spójnego połączenia działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Ich integracja zapewnia logiczną, tematyczną i czasową koordynację podejmowanych inicjatyw, co bezpośrednio przekłada się na wyższą efektywność całego procesu rewitalizacji. W tym kontekście szczególne znaczenie mają zasady kompleksowości, koncentracji interwencji oraz komplementarności, które będą konsekwentnie stosowane na wszystkich etapach wdrażania Programu.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, kompleksowość oznacza prowadzenie zintegrowanych, terytorialnie skoncentrowanych działań ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, przy aktywnym udziale szerokiego grona interesariuszy. Osiągnięcie tej kompleksowości będzie możliwe poprzez stosowanie zasady komplementarności, rozumianej jako wzajemne dopełnianie się działań w wymiarze przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym,

międzyokresowym oraz finansowym – co zostało szczegółowo omówione w dalszej części rozdziału.

Mechanizmy integracji zostaną wdrożone na wielu poziomach, co umożliwi skuteczną, skoordynowaną i trwałą realizację zaplanowanych przedsięwzięć, zapewniając jednocześnie spójność celów, narzędzi i efektów procesu rewitalizacji:

- **Integracja działań na poziomie celów**

Działania ujęte w Programie są bezpośrednio powiązane z jego celami oraz celami strategicznymi Gminy Pietrowice Wielkie, a także z dokumentami nadrzędnymi, których założenia są ze sobą spójne (co wykazano w rozdziale 7). Poszczególne projekty zostały zaplanowane w sposób komplementarny – wzajemnie się uzupełniają i tworzą logiczną, spójną całość. Takie zintegrowane podejście pozwala na kompleksowe oddziaływanie na zdiagnozowane problemy oraz realizację przedsięwzięć z uwzględnieniem ich wielowymiarowego wpływu na obszar rewitalizacji.

- **Integracja działań na poziomie partycypacji społecznej**

Proces rewitalizacji realizowany jest w oparciu o aktywny udział mieszkańców oraz kluczowych interesariuszy na wszystkich jego etapach – od planowania, poprzez realizację, aż po monitoring podejmowanych działań (szczegółowy opis zawarto w rozdziałach 11–12). Wykorzystane mechanizmy partycypacyjne, takie jak konsultacje społeczne, warsztaty czy spotkania, umożliwiają dostosowanie przedsięwzięć do faktycznych potrzeb społeczności lokalnej, jednocześnie wzmacniając jej zaangażowanie i poczucie współodpowiedzialności za wprowadzane zmiany.

- **Integracja działań organizacyjnych**

Efektywna realizacja Programu opiera się na partnerskiej współpracy wszystkich uczestników procesu rewitalizacji – samorządu, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz mieszkańców. Kluczowym elementem tego współdziałania jest wymiana wiedzy, doświadczeń i zasobów, a także skuteczna koordynacja podejmowanych inicjatyw. W celu zapewnienia sprawnego przebiegu procesu przewidziano powołanie Komitetu Rewitalizacji – organu opiniotwórczo-doradczego wspierającego Wójta Gminy Pietrowice Wielkie. Zasady funkcjonowania Komitetu zostaną określone w regulaminie opracowanym i poddanym konsultacjom społecznym. Spójność i uporządkowanie działań zapewnia również harmonogram GPR, określający etapy wdrażania oraz system monitorowania postępów.

- **Integracja działań finansowych**

Finansowanie przedsięwzięć ujętych w programie opiera się na zróżnicowanych źródłach, obejmujących zarówno środki własne Gminy Pietrowice Wielkie, jak i fundusze krajowe oraz środki pochodzące z Unii Europejskiej. Takie podejście pozwala na efektywne łączenie różnych form wsparcia, zwiększając skuteczność realizacji działań oraz umożliwiając racjonalne zarządzanie kosztami. Szczególny nacisk położono na zapobieganie ryzyku podwójnego finansowania, co wymaga starannego planowania, weryfikacji oraz bieżącej koordynacji wykorzystania dostępnych źródeł finansowych.

- **Integracja działań na poziomie zarządzania wdrażaniem**

Realizacja Programu będzie prowadzona w sposób spójny i zintegrowany, w oparciu o zasady kompleksowości, koncentracji interwencji oraz komplementarności działań. Harmonogram stanowi kluczowe narzędzie zapewniające logiczną i czasową ciągłość procesu wdrażania. Efektywność realizacji wspiera system monitoringu i ewaluacji, który umożliwia bieżące analizowanie postępów, ocenę osiągniętych rezultatów oraz elastyczne dostosowywanie działań do zmieniających się warunków i potrzeb społeczności lokalnej.

10. Szacunkowe ramy finansowe

Aby skutecznie realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne, niezbędne jest zapewnienie odpowiednich źródeł finansowania. Wytyczne ministerialne oraz ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku wskazują na konieczność zapewnienia komplementarności tych źródeł finansowania i tym samym podkreślają jej znaczenie. Dlatego, aby osiągnąć najlepsze rezultaty w ramach programu rewitalizacji, niezbędne jest zróżnicowanie źródeł finansowania, w tym m.in. łączenie środków publicznych ze środkami prywatnymi.

Niniejszy rozdział prezentuje plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne zawarte w GPR obejmują zadania o charakterze priorytetowym. W tabeli zawarto szczegółowe informacje o kosztach poszczególnych przedsięwzięć oraz ich źródłach finansowania.

Tabela 26. Plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie

Lp.	Nazwa projektu	Szacowana wartość projektu	Publiczne środki krajowe	Środki prywatne	Środki UE (EFRR, EFS)	Źródło finansowania
1.	Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy	1 500 000,00 zł	225 000,00 zł	0,00 zł	1 275 000,00 zł	Budżet gminy, EFRR
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy	1 000 000,00 zł	150 000,00 zł	0,00 zł	850 000,00 zł	Budżet gminy, EFRR
3.	Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach	3 130 000,00 zł	469 500,00 zł	0,00 zł	2 660 500,00 zł	Budżet gminy, EFRR
4.	Budowa Żłobka w Pietrowicach Wielkich	8 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	0,00 zł	5 000 000,00 zł	Budżet gminy, EFRR
5.	Budowa Przedszkola w Pietrowicach Wielkich	15 000 000,00 zł	2 250 000,00 zł	0,00 zł	12 750 000,00 zł	Budżet gminy, EFRR
6.	Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez międzypokoleniowe warsztaty	100 000,00 zł	15 000,00 zł	0,00 zł	85 000,00 zł	Budżet gminy, EFS, EFRR, Euroreg. Silesia
7.	Międzypokoleniowe Laboratorium Tradycji i Kultury	1 000 000,00 zł	200 000,00 zł	0,00 zł	700 000,00 zł	Budżet gminy, FIO, NCK, MKiDN, WŚ, EFS, FST, FERS, RPO
8.	Centrum Aktywności Lokalnej (CAL)	1 500 000,00 zł	225 000,00 zł	0,00 zł	1 275 000,00 zł	Budżet gminy, EFRR
9.	Wzmocnienie systemu wsparcia dziennego i rozwój oferty dla seniorów	2 500 000,00 zł	375 000,00 zł	0,00 zł	2 125 000,00 zł	Budżet gminy, FIO, NCK, MKiDN, WŚ, EFS, FST, FERS, RPO

11. Mechanizmy włączenia interesariuszy

Zaangażowanie społeczności lokalnej stanowi kluczowy warunek skuteczności i trwałości procesu rewitalizacji. Na każdym etapie opracowywania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie istotne znaczenie ma aktywny udział szerokiego grona interesariuszy – w szczególności mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów funkcjonujących na terenie gminy.

Partycypacja społeczna opiera się na przejrzystym i systematycznym informowaniu społeczności lokalnej o planowanych działaniach – zarówno inwestycyjnych, jak i społecznych – oraz na tworzeniu realnych możliwości wyrażania opinii, zgłaszania uwag i formułowania propozycji zmian. Szczególny nacisk kładzie się na włączenie mieszkańców już na etapie planowania przedsięwzięć, co zwiększa efektywność podejmowanych działań i sprzyja ich społecznej akceptacji.

W ramach procesu rewitalizacji partycypacja lokalna obejmuje w szczególności:

- skuteczną komunikację pomiędzy władzami gminy a interesariuszami rewitalizacji, sprzyjającą dialogowi i współpracy,
- aktywny udział mieszkańców oraz innych podmiotów w konsultacjach, warsztatach, spotkaniach i debatach,
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o planowanych i realizowanych przedsięwzięciach oraz umożliwienie społeczności lokalnej ich oceny i komentowania.

11.1. Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR

Przeprowadzone konsultacje społeczne na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie umożliwiły szerokie zaangażowanie interesariuszy w proces tworzenia dokumentu. Współpraca z różnorodnymi podmiotami i instytucjami odegrała istotną rolę w opracowaniu rozwiązań odpowiadających rzeczywistym potrzebom mieszkańców oraz problemom zidentyfikowanym na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy wdrożeniowej, podczas przygotowywania Programu podjęto działania mające na celu włączenie dodatkowych partnerów, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy. Do tej grupy zaliczają się m.in. partnerzy społeczno-gospodarczy, organizacje reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska, a także organizacje promujące włączenie społeczne, równość płci, prawa podstawowe, prawa osób z niepełnosprawnościami oraz zasadę niedyskryminacji.

Rezultatem tych działań będzie formalne włączenie wskazanych grup w prace Komitetu Rewitalizacji – organu opiniodawczo-doradczego wspierającego Wójta Gminy Pietrowice Wielkie w procesie wdrażania Programu. Udział partnerów w pracach Komitetu zapewni ich aktywne uczestnictwo w monitorowaniu, opiniowaniu i ocenie postępów realizacji działań

rewitalizacyjnych. Zakres kompetencji oraz zasady udziału poszczególnych grup interesariuszy zostaną określone w regulaminie określającym skład i tryb pracy Komitetu.

Etap I – konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w dniach od 18 marca 2025 roku do 21 kwietnia 2025 r. Data rozpoczęcia konsultacji społecznych oraz formy, w jakich konsultacje te były prowadzone, zostały opublikowane dnia 18 marca 2025 r. Termin ogłoszenia jest zgodny z ustawą o rewitalizacji. W dniu rozpoczęcia konsultacji ukazało się również ogłoszenie w lokalnej prasie. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o konsultacjach społecznych poinformowano nie tylko poprzez publikację ogłoszenia w prasie, ale również w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie, tj.: wywieszenie w widocznym miejscu, udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej.

Konsultując z mieszkańcami projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy zastosowano następujące formy konsultacji:

- **Zbieranie uwag w postaci formularza konsultacyjnego** (w formie papierowej bądź elektronicznej) – formularz można było złożyć osobiście w Urzędzie Gminy w Pietrowicach Wielkich (ul. Szkolna 5) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie, ul. Szkolna 5, 47-480 Pietrowice Wielkie lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego formularza za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: fundusze@pietrowicewielkie.pl.

W trakcie konsultacji społecznych drogą formularza konsultacyjnego nie wpłynęły żadne uwagi – ani drogą elektroniczną, ani też tradycyjną (w papierze). Tym samym, osoby i podmioty uprawnione do udziału w konsultacjach nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń co do wyznaczonych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

- **Badanie ankietowe dotyczące opinii na temat projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie** – ankietę można było wypełnić on-line pod adresem <https://forms.gle/LMqXZPta3gCZLKkM9>.

W przypadku tradycyjnego wypełnienia ankiety w formie papierowej, wypełnione kwestionariusze można było: złożyć osobiście w Urzędzie Gminy Pietrowice Wielkie (ul. Szkolna 5) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie, ul. Szkolna 5, 47-480 Pietrowice Wielkie lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: fundusze@pietrowicewielkie.pl. Głównym celem badania ankietowego było poznanie opinii na temat projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice

Wielkie. W ramach konsultacji nie wpłynęła żadna ankieta. Interesariusze rewitalizacji nie wzięli zatem udziału w badaniu ankietowym.

- **Spotkanie konsultacyjne z interesariuszami**, które odbyło się w Centrum Społeczno-Kulturalnym w Pietrowicach Wielkich przy ul. 1 Maja 8a, w dniu 3 kwietnia 2025 roku o godzinie 17:00.

W ramach konsultacji społecznych zrealizowano spotkanie dla interesariuszy rewitalizacji, jednak nie wzbudziło ono ich zainteresowania. Nikt spośród uprawnionych do udziału w konsultacjach osób i podmiotów nie wziął udziału w spotkaniu. Tym samym podczas spotkania nie zostały zgłoszone żadne zastrzeżenia co do granic wyznaczonych obszarów.

Na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wprowadzono żadnych zmian do granic wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Etap II – pogłębienie diagnozy obszaru rewitalizacji i przygotowanie założeń GPR

W celu pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji przeprowadzono **badanie ankietowe mieszkańców i innych interesariuszy obszaru rewitalizacji**. Wyniki badania posłużyły do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji (ich wyniki zaprezentowano w rozdziale dotyczącym diagnozy pogłębionej).

W dalsze prace związane z przygotowaniem założeń programu także włączono interesariuszy, gdyż przeprowadzono **spotkanie warsztatowe**, w ramach którego opracowano wizję stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu interwencji. Sformułowano też cele i kierunki działań. Spotkanie odbyło się 24 czerwca 2025 roku w siedzibie Urzędu Gminy w Pietrowicach Wielkich.

Etap III – konsultacje społeczne w sprawie uchwalenia Regulaminu wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji oraz działania zmierzające do powołania Komitetu Rewitalizacji

PODROZDZIAŁ ZOSTANIE UZUPEŁNIONY PO PRZEPROWADZENIU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Etap IV – nabór projektów rewitalizacyjnych

Zgodnie z przyjętym założeniem uspołecznienia tworzenia GPR, interesariusze zostali zaproszeni do zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które umożliwią realizację założeń programu i przyjętych celów, a tym samym przyczynią się do wsparcia prowadzonego procesu rewitalizacji.

Ogłoszenie o naborze opublikowano 14 lipca 2025 roku na stronie podmiotowej gminy Biuletynie Informacji Publicznej (<https://bip.pietrowicewielkie.com.pl/>) oraz na stronie internetowej gminy www.pietrowicewielkie.com.pl. Nabór trwał od 14 lipca 2025 roku do 27 lipca 2025 roku.

Na potrzeby tego procesu przygotowano specjalny formularz zgłoszeniowy, zawierający wszystkie elementy wymagane ustawą o rewitalizacji (art. 15 ust. 5 lit. a). Formularz uzupełniono o wskazówki dotyczące sposobu jego wypełniania oraz o informacje o celach i kierunkach działań określonych w GPR – opracowanych na podstawie diagnozy pogłębionej i wyników spotkania warsztatowego. Dzięki temu zgłaszane projekty mogły być lepiej dopasowane do założeń programu.

Efektem naboru projektów rewitalizacyjnych było zebranie 9 kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Etap V – konsultacje społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji

PODROZDZIAŁ ZOSTANIE UZUPEŁNIONY PO PRZEPROWADZENIU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

11.2. Sposób włączenia interesariuszy w procesie wdrażania GPR

Proces wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, podobnie jak jego opracowanie, oparty będzie na zasadach partycypacji społecznej. Już na wczesnym etapie przewidziano szerokie zaangażowanie interesariuszy, co pozwoli zwiększyć poziom akceptacji planowanych przedsięwzięć – szczególnie wśród ich bezpośrednich beneficjentów – oraz zminimalizować ryzyko wystąpienia potencjalnych konfliktów. Jest to jeden z kluczowych warunków skutecznej realizacji zarówno poszczególnych projektów, jak i całego procesu rewitalizacji.

Efektywna partycypacja w fazie wdrażania opiera się na aktywnej polityce informacyjnej, polegającej na systematycznym udostępnianiu aktualnych danych dotyczących realizowanych działań. Dzięki temu interesariusze – w tym mieszkańcy oraz beneficjenci projektów – będą mieli stały dostęp do informacji o postępach prac, a także o możliwościach współuczestnictwa w kolejnych etapach wdrażania Programu.

W przypadku przedsięwzięć infrastrukturalnych, w szczególności dotyczących przestrzeni publicznych oraz modernizacji obiektów, istotnym elementem będą warsztaty planowania partycypacyjnego. Umożliwią one wspólne wypracowanie rozwiązań najlepiej odpowiadających rzeczywistym potrzebom i oczekiwaniom użytkowników.

Zaangażowanie interesariuszy obejmie również projekty społeczne (tzw. działania miękkie), kierowane do różnych grup odbiorców. Ich realizacja będzie prowadzona we współpracy z lokalnymi partnerami – organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi i przedsiębiorcami – zgodnie z zasadą szerokiej partycypacji i współdziałania.

W trakcie wdrażania Programu planowane są regularne spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami oraz partnerami rewitalizacji. Będą one okazją do omówienia bieżącego stanu realizacji, zgłaszania uwag oraz formułowania nowych inicjatyw.

Kluczowym narzędziem wspierającym proces partycypacyjny będzie działalność Komitetu Rewitalizacji, którego funkcjonowanie zapewni, że decyzje, opinie i rekomendacje będą opracowywane przy udziale przedstawicieli różnych środowisk – zgodnie z art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej. Dzięki temu Gminny Program Rewitalizacji w pełni realizować będzie rolę zintegrowanej strategii terytorialnej wdrażanej w formule IIT (Instrumentu Inicjatyw Terytorialnych).

12. System realizacji gminnego programu rewitalizacji

12.1. System zarządzania realizacją GPR

Gmina Pietrowice Wielkie odgrywa kluczową rolę w procesie rewitalizacji, obejmującym zarówno przygotowanie, jak i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Jako główny operator rewitalizacji gmina koordynuje wszystkie działania, wykorzystując swoje kompetencje w zakresie planowania przestrzennego, mieszkalnictwa, pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, kultury, ochrony środowiska oraz infrastruktury technicznej.

Za realizację założeń GPR odpowiada Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich, natomiast nadzór nad przebiegiem prowadzonych działań sprawuje Wójt Gminy Pietrowice Wielkie. Wójt prowadzi nadzór merytoryczny we współpracy z poszczególnymi komórkami organizacyjnymi urzędu, co zapewnia spójność i skuteczność podejmowanych inicjatyw. Gmina dysponuje odpowiednim potencjałem kadrowym i doświadczeniem, umożliwiającym efektywną współpracę z partnerami procesu rewitalizacji oraz realny wpływ na zmiany zachodzące na obszarze objętym programem.

Władze samorządowe, w ramach swoich kompetencji, odpowiadają za realizację celów GPR, dbając o ich zgodność z lokalnymi dokumentami strategicznymi oraz racjonalne gospodarowanie zasobami. Skuteczność procesu rewitalizacji zależy również od aktywnego udziału społeczności lokalnej i pozostałych interesariuszy, których współodpowiedzialność i inicjatywa nadają kierunek podejmowanym działaniom.

Koszty związane z zarządzaniem programem pokrywane są z budżetu gminy, dlatego nie zostały wyodrębnione w niniejszym dokumencie. Zadania związane z koordynacją procesu realizowane są w ramach bieżących obowiązków komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, co zapewnia efektywność wdrażania programu oraz jego pełną integrację z codzienną działalnością samorządu.

Rada Gminy Pietrowice Wielkie

Rada Gminy pełni kluczową funkcję w procesie rewitalizacji, podejmując uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji. Do jej kompetencji należy także zapewnienie finansowania przedsięwzięć – zarówno ze środków własnych gminy, jak i pozyskanych z zewnętrznych źródeł – poprzez podejmowanie uchwał dot. budżetu.

Wójt Gminy Pietrowice Wielkie

Wójt Gminy sprawuje bieżący nadzór nad realizacją programu, monitorując postępy jego wdrażania i podejmując decyzje dotyczące ewentualnych zmian lub aktualizacji dokumentu. Wójt reaguje na pojawiające się wyzwania oraz zmiany w otoczeniu społeczno-gospodarczym gminy. W przypadku potrzeby wprowadzenia korekt inicjuje ich przygotowanie, opierając się na analizie bieżących potrzeb oraz ocenie aktualności programu w kontekście obowiązujących uwarunkowań prawnych, strategicznych i finansowych.

Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich

Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich odpowiada za koordynację i praktyczną realizację działań związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Do jego zadań należy m.in. przygotowywanie projektów uchwał i zarządzeń, prowadzenie działań administracyjnych i operacyjnych oraz nadzór nad przebiegiem przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poszczególne zadania realizowane są przez odpowiednie komórki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy, zgodnie z zakresem ich kompetencji.

W ramach procesu rewitalizacji do głównych zadań Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie należą przede wszystkim:

- koordynacja działań rewitalizacyjnych oraz zapewnienie ich zgodności z założeniami i zapisami Programu,
- zarządzanie Programem, w tym prowadzenie procedur związanych z uzyskaniem wpisu do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa śląskiego,
- prowadzenie planowania i nadzoru finansowego,
- przygotowywanie i realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym opracowywanie niezbędnej dokumentacji oraz pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych,
- współpraca z interesariuszami procesu rewitalizacji – mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym – w celu zapewnienia skuteczności działań i partycypacji społecznej,
- monitorowanie realizacji przedsięwzięć oraz analiza ich efektów i skuteczności,
- aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji, obejmująca przeprowadzenie wymaganych procedur, w tym konsultacji społecznych,
- prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, zapewniających transparentność procesu oraz aktywne zaangażowanie lokalnej społeczności.

Komitety Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji, gdy zostanie powołany, będzie pełnił funkcję forum współpracy i dialogu pomiędzy interesariuszami a organami Gminy w zakresie przygotowania, realizacji oraz oceny działań rewitalizacyjnych. Będzie stanowił organ opiniotwórczo-doradczy Wójta Gminy Pietrowice Wielkie, wspierając go w prawidłowej realizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji oraz w utrzymaniu stałej komunikacji z interesariuszami – uczestnikami procesu rewitalizacji.

Do głównych zadań Komitetu Rewitalizacji należeć będzie w szczególności:

- 1) opiniowanie dokumentów dotyczących rewitalizacji, w tym projektów aktualizacji i zmian Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, przedkładanych przez Wójta,

- 2) inicjowanie oraz współuczestniczenie w działaniach wspierających proces rewitalizacji, w szczególności w zakresie rozwijania dialogu pomiędzy interesariuszami,
- 3) przedstawianie Wójtowi propozycji działań odpowiadających na potrzeby i oczekiwania interesariuszy rewitalizacji.

Zasady powoływania członków Komitetu Rewitalizacji oraz tryb jego pracy zostaną określone w uchwale Rady Gminy Pietrowice Wielkie, co zapewni przejrzystość i otwartość procesu wyboru przedstawicieli interesariuszy. Projekt uchwały zostanie poddany konsultacjom społecznym, a samo powołanie Komitetu nastąpi po jej przyjęciu i przeprowadzeniu naboru członków zgodnie z przyjętymi zasadami.

Harmonogram realizacji GPR

Kolejna tabela przedstawia ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie.

Tabela 27. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Remont świetlicy wiejskiej w Kornicy	x	x	x	x	x	x
2. Budowa boiska wielofunkcyjnego w Kornicy	x	x	x	x	x	x
3. Remont Szkoły Podstawowej w Krowiarkach	x	x	x	x	x	x
4. Budowa Żłobka w Pietrowicach Wielkich	x	x	x	x	x	x
5. Budowa Przedszkola w Pietrowicach Wielkich	x	x	x	x	x	x
6. Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez międzypokoleniowe warsztaty			x	x	x	x
7. Międzypokoleniowe Laboratorium Tradycji i Kultury		x	x	x	x	x
8. Centrum Aktywności Lokalnej (CAL)	x	x	x	x	x	x
9. Wzmocnienie systemu wsparcia dziennego i rozwój oferty dla seniorów		x	x	x	x	x

12.2. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie został opracowany w sposób zapewniający skuteczne wdrażanie i systematyczną realizację przedsięwzięć ujętych w dokumencie. Za realizację, koordynację oraz ocenę postępów w procesie rewitalizacji odpowiada Wójt Gminy Pietrowice Wielkie, we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy oraz – po jego powołaniu – Komitetem Rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, program podlega ocenie w zakresie aktualności i stopnia realizacji nie rzadziej niż raz na trzy lata. W celu zachowania zgodności z tym wymogiem monitoring prowadzony będzie w cyklu dwuletnim. Głównym celem systemu monitoringu

i ewaluacji jest ocena skuteczności podejmowanych działań oraz szybkie reagowanie na ewentualne problemy, co pozwala na bieżące doskonalenie i zwiększanie efektywności interwencji. Dodatkowo przewiduje się przeprowadzenie ewaluacji ex post po zakończeniu okresu obowiązywania programu.

Monitoring realizacji programu będzie prowadzony przez Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich, przy wsparciu Komitetu Rewitalizacji oraz pozostałych interesariuszy procesu. Obejmuje on w szczególności:

- ocenę stopnia realizacji i aktualności celów programu,
- kontrolę poszczególnych etapów wdrażania, w tym monitorowanie wydatków i efektów rzeczowych.

W procesie monitoringu wykorzystywane będą mierniki umożliwiające ocenę stopnia realizacji celów. Dobór wskaźników został dostosowany do dostępnych danych i potrzeb gminy, z możliwością ich rozszerzenia o dodatkowe, bardziej szczegółowe pozycje. Wskaźniki opracowano w oparciu o zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne, co pozwoli określić stopień ich zaspokojenia oraz identyfikować zmiany w zakresie kluczowych wskaźników delimitacyjnych.

Tabela 28. Mierniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji – aktualność celów GPR

Typ miernika	Źródło danych	Rok bazowy		Rok docelowy – prognozowany (2030)
		Gmina Pietrowice Wielkie	Obszar rewitalizacji	Obszar rewitalizacji
Cel 1. Wzmacnianie spójności i aktywności społecznej mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych, integrację międzypokoleniową i przeciwdziałanie wykluczeniu.				
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	Rejestr KRS	0,36	0,33	Wzrost wartości wskaźnika pozytywnego
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	PUP w Raciborzu	1,01	2,47	Spadek wartości wskaźnika negatywnego
Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	KPP w Raciborzu	0,76	1,36	Spadek wartości wskaźnika negatywnego
Cel 2. Tworzenie przyjaznej, dostępnej i dobrze wyposażonej przestrzeni sprzyjającej codziennemu życiu, aktywności i usługom lokalnym oraz poprawa warunków infrastrukturalnych.				
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich	0,45	0,38	Wzrost wartości wskaźnika pozytywnego
Średnia powierzchnia terenów zielonych	Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich	1,10	7,23	Wzrost wartości wskaźnika pozytywnego
Cel 3. Zwiększenie odporności środowiskowej obszaru i rozwój postaw proekologicznych wśród mieszkańców poprzez zintegrowane działania inwestycyjne i edukacyjne.				
Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogóle budynków użyteczności publicznej	Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich	32%	43%	Wzrost wartości wskaźnika pozytywnego

Typ miernika	Źródło danych	Rok bazowy		Rok docelowy – prognozowany (2030)
		Gmina Pietrowice Wielkie	Obszar rewitalizacji	Obszar rewitalizacji
Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	Urząd Gminy w Pietrowicach Wielkich	18,2%	12,5%	Spadek wartości wskaźnika negatywnego

Postępy we wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji oraz jego skuteczność będą monitorowane z wykorzystaniem kart monitoringowych opracowanych dla poszczególnych przedsięwzięć (Tabela 28). Każdy projekt będzie oceniany na podstawie karty przygotowanej według jednolitego wzoru, wypełnianej przez podmiot odpowiedzialny za jego realizację po zakończeniu działań. Zastosowanie tego narzędzia pozwoli na czytelne i jednoznaczne przedstawienie osiągniętych rezultatów oraz ich porównanie między poszczególnymi projektami. Umożliwi to obiektywną ocenę efektywności zrealizowanych działań, identyfikację mocnych stron oraz rozpoznanie potencjalnych zagrożeń i obszarów wymagających poprawy przy planowaniu kolejnych etapów rewitalizacji. Karty monitoringowe staną się w ten sposób istotnym narzędziem analitycznym i punktem odniesienia, wspierającym proces zarządzania oraz aktualizacji Programu.

Dla zwiększenia przejrzystości i dostępności informacji rekomenduje się publikowanie wyników monitoringu na podstronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej, na oficjalnej stronie internetowej gminy oraz w jej profilach w mediach społecznościowych. Takie rozwiązanie umożliwi mieszkańcom bieżące śledzenie postępów realizacji programu, jednocześnie wzmacniając mechanizmy partycypacji społecznej oraz zapewniając pełną transparentność procesu rewitalizacji.

Tabela 29. Wzór karty monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Pietrowice Wielkie

Nazwa projektu:		
Opis zrealizowanych zadań		
Podmiot realizujący projekt		
Partnerzy realizacji projektu uczestniczący w zadaniach (zaangażowani interesariusze)		
Sposób włączenia interesariuszy		
Wartość wskaźników		
Data rozpoczęcia realizacji		
Data zakończenia		
Nakłady finansowe na realizację projektu	własne	zewnętrzne
Całkowite nakłady finansowe na realizację projektu (SUMA)		

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji to narzędzie służące ocenie skuteczności podejmowanych działań oraz efektywności wykorzystania środków publicznych, w tym funduszy unijnych, w kontekście realizacji przyjętych celów. Wyniki procesu ewaluacji będą

podstawą do lepszego dostosowania planowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb mieszkańców oraz do optymalnego wykorzystania dostępnych zasobów finansowych. Celem rzetelnego przeprowadzenia ewaluacji konieczne jest zapewnienie dostępu do aktualnych danych oraz terminowego i kompletnego raportowania przez wszystkie podmioty zaangażowane w realizację programu.

Ze względu na długofalowy charakter procesu rewitalizacji, niniejszy program ma otwarty i elastyczny charakter, co umożliwia jego bieżącą aktualizację. Konieczność wprowadzania zmian może wynikać m.in. z nowych uwarunkowań prawnych, pojawienia się nieprzewidzianych wyzwań lub kryzysów, zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym, potrzeby włączenia dodatkowych przedsięwzięć lub poszerzenia grupy beneficjentów, a także ze zmieniającej się dostępności środków finansowych – zarówno własnych, jak i zewnętrznych.

Informacje związane z realizacją Programu oraz ewentualnymi planami jego aktualizacji będą przekazywane mieszkańcom w formie publicznych komunikatów. W przypadku wprowadzania zmian przewiduje się przeprowadzenie pogłębionych konsultacji społecznych, które umożliwią lokalnej społeczności aktywne uczestnictwo w procesie modyfikacji dokumentu.

12.3. Niezbędne zmiany w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określone zostaną w uchwale Rady Gminy Pietrowice Wielkie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie.

PODROZDZIAŁ ZOSTANIE UZUPEŁNIONY PO PODJĘCIU UCHWAŁY

Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie nie przewiduje się ustalenia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Zmiany w uchwałach o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie nie przewiduje zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie nie przewiduje zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pietrowice Wielkie.

W związku z wejściem w życie w dniu 24 września 2023 r. przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, na gminach ciąży obowiązek sporządzenia planów ogólnych do 30.06.2026 roku. Zaleca się uwzględnienie planowanych przedsięwzięć w opracowaniu planu ogólnego.

Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Projekty nr 4 i 5, dotyczące budowy żłobka i przedszkola w Pietrowicach Wielkich, zlokalizowane są na działce Nr 664/65 przy ul. Fabrycznej, dla której miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pietrowice Wielkie dla dwóch obszarów położonych w miejscowości Pietrowice Wielkie, przyjęty uchwałą Rady Gminy nr LIII/456/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r., wyznacza strefę aktywności gospodarczej z podstawowym przeznaczeniem na obiekty produkcyjne, bazy, składy i magazyny oraz teren usług sportu i rekreacji z podstawowym przeznaczeniem na obiekty i urządzenia sportowo-

rekreacyjne. Obie strefy dopuszczają jednak wprowadzenie usług, w związku z czym nie stwierdza się konieczności aktualizacji zapisów planu miejscowego.

Reasumując, Gminny Program Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie nie przewiduje zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ani nie wymaga uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

13. Ocena oddziaływania na środowisko

ROZDZIAŁ ZOSTANIE UZUPEŁNIONY PO PRZEPROWADZENIU PROCEDURY SOOŚ

14. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

15. Spis map, rysunków i wykresów

Mapa 1. Gmina Pietrowice Wielkie oraz jej położenie na tle powiatu raciborskiego	7
Rysunek 1. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji Gminy Pietrowice Wielkie	15
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	8

16. Spis tabel

Tabela 1. Ruch naturalny ogółem w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023.....	8
Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Pietrowice Wielkie, województwie śląskim oraz kraju w latach 2019-2023.....	9
Tabela 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	9
Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	10
Tabela 5. Liczba/udział dzieci objętych opieką w żłobkach w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023.....	10
Tabela 6. Liczba przedszkoli i szkół wraz z liczbą dzieci/uczniów w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023.....	10
Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych według klas wielkości w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	11
Tabela 8. Liczba spółdzielni, fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	11
Tabela 9. Informacje o bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	11
Tabela 10. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	12
Tabela 11. Podstawowa opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023.....	12
Tabela 12. Liczba przystanków autobusowych oraz długość dróg dla rowerów w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	13
Tabela 13. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w gminie Pietrowice Wielkie w latach 2019-2023	13
Tabela 14. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	60
Tabela 15. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2.....	62
Tabela 16. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3.....	65
Tabela 17. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4.....	67
Tabela 18. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5.....	69
Tabela 19. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6.....	72
Tabela 20. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	73

Tabela 21. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8.....	74
Tabela 22. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9.....	76
Tabela 23. Macierz korelacji przedsięwzięć z poszczególnymi sferami	81
Tabela 24. Komplementarność problemowa – powiązanie potrzeb rewitalizacji, celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	82
Tabela 25. Lista projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020 w gminie Pietrowice Wielkie.....	84
Tabela 19. Plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie	89
Tabela 26. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Pietrowice Wielkie.....	97
Tabela 27. Mierniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji – aktualność celów GPR.....	98
Tabela 28. Wzór karty monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Pietrowice Wielkie	99

